

PANORAMA MIASTA

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA
NR 10/226 • TCZEW • LISTOPAD 2009 r. ISSN 1234-5911

PRZED NAMI ROK INWESTYCJI

W NUMERZE

Tak dużego budżetu na inwestycje jak planowany na 2010 r. jeszcze w historii Tczewa nie było. 2010 r. zapowiada się jako rok proinwestycyjny i pronunijny. Aż 61 proc. zadań dofinansowanych zostanie ze środków europejskich. Czekają nas kilka wielkich przedsięwzięć – budowa infrastruktury transportowego węzła komunikacyjnego, budowa Domu Przedsiębiorcy, kontynuacja zadań związanych z rewitalizacją Starego Miasta. W przyszłym roku mają stanąć aż cztery nowe budynki komunalne. Spore środki prześlemy starostwu powiatowemu na budowę wiaduktu w ul. Wojska Polskiego.

Więcej na s. 7.

- Audyt pomysły dla miasta, ale to nie koniec sporu o bilet elektroniczny
- Rowery elektryczne na ulicach Tczewa
- Akcja ZIMA – do kogo dzwonić, gdy nas zasypie
- Uczciliśmy Narodowe Święto Niepodległości
- Tczewskie Towarzystwo Kulturalne BRAMA świętowało 10-lecie
- Wigilijne spotkanie tczewian – zapraszamy 20 grudnia na Plac Kopernika

KALENDARZ IMPREZ
na jubileusz 750-lecia
miasta
Tczewa

20 grudnia w Parku Kopernika Wigilijne spotkanie opłatkowe

Tradycją stały się miejskie spotkania opłatkowe tczewian. Co roku na wspólne łamanie się opłatkiem, śpiewanie kolęd, wigilijny poczęstunek przybywają tysiące mieszkańców naszego miasta. Organizatorzy zapewniają, że ugoszczą wszystkich. Na tę uroczystość przygotowanych jest 14 tysięcy opłatków, nie zabraknie życzeń, wspólnego śpiewania kolęd i poczęstunku. Zapraszamy w niedzielę 20 grudnia o godz. 15.00 do Parku Kopernika.

W ubiegłym roku w spotkaniu uczestniczyło ok. 6 tys. tczewian, a z roku na rok jest ich więcej. Spotkanie potrwa około dwóch godzin. Tradycyjnie rozpoczną je życzenia oraz błogosławieństwo biskupa diecezjalnego. Ci uczestnicy, którzy przyjdą już o godz. 15.00 otrzymają w prezencie specjalnie przygotowane śpiewniki, zawierające około 50 kolęd. Rozdawane będą też informacje dotyczące wigilijnej tradycji. Atrakcją dla dzieci będzie żywy żłóbek, jasełka. Nie zabraknie występów chórów, zespołów wokalnych, scholi. Dzięki coraz liczniejszemu gronu darczyńców, tczewskich restauratorów, piekarzy, cukierników przygotowany zostanie poczęstunek dla kilku tysięcy osób.

Spotkanie organizuje samorząd miasta Tczewa przy współudziale Kurii Diecezjalnej w Pelplinie oraz Starostwa Powiatowego.

Tylko do 1 grudnia

Zbadaj płuca – samorząd funduje

Pracownia Rentgenodiagnostyki w Tczewie zaprasza mieszkańców na bezpłatne badania radiologiczne klatek piersiowych (duże zdjęcie rtg płuca) w ramach, zorganizowanego przez Urząd Miejski w Tczewie programu profilaktycznego w 2009 r. Badania potrwają do 1 grudnia (od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00) w Pracowni Rentgenodiagnostyki przy ul. Wojska Polskiego 5 (☎ 058 777 67 39, 058 777 66 80). Zaproszenia (skierowania) prosimy odbierać w swojej przychodni lub w Pracowni Rentgenodiagnostyki.

Plan pracy na 2010 r.

Rada Miejska czeka na propozycje

W związku z przystąpieniem do opracowania planu pracy Rady Miejskiej na 2010 rok, **Włodzimirz Mroczkowski**, przewodniczący Rady Miejskiej, zwraca się z prośbą o składanie propozycji tematów, które zdaniem Państwa winny wejść pod obrady Rady w 2010 roku. Propozycje tematów można składać w Biurze Rady Miejskiej w nieprzekraczalnym terminie do 30 listopada br.

Godziny pracy UM – w Wigilię i sylwestra

W dniach 24 i 31 grudnia br. Urząd Miejski pracuje w godz. 7.30-15.30, jedynie kasa urzędu w Wigilię czynna będzie w godz. 8.30 do 12.00, zaś w sylwestra (z uwagi na konieczność przeprowadzenia inwentaryzacji) w godz. od 8.30 do 11.00. *Za utrudnienia przepraszamy.*

XXXIX SESJA

Proponowany porządek obrad XXXIX sesji Rady Miejskiej w Tczewie na dzień 26 listopada 2009 r. o godz. 10.00 w sali konferencyjnej im. F. Fabicha w Urzędzie Miejskim w Tczewie

I. Część pierwsza:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 29 października 2009 r.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 29 października do 25 listopada 2009 r.

II. Część druga:

7. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 7.1 zatwierdzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w mieście Tczewie na rok 2010 i Diagnozy stanu problemów alkoholowych oraz narkotykowych w mieście Tczewie,
 - 7.2 zatwierdzenia rocznego planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Gminie Miejskiej na rok 2010,
 - 7.3 zmiany Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tczewa w obszarze Transportowego Węzła Integracyjnego planowanego w sąsiedztwie dworca PKP,
 - 7.4 przyjęcia korekty „Sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Tczewa za lata 2007-2008”,
 - 7.5 wymagań, jakie powinni spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie objętym regulacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
 - 7.6 wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości niezabudowanych na rzecz Województwa Pomorskiego z przeznaczeniem na inwestycję drogową,
 - 7.7 wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy na okres do trzech lat nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Tczew położonych przy ul. Pomorskiej.
8. Zgłaszanie interpelacji i wniosków.
9. Wolne wnioski, oświadczenia.

Porządek sporządzono dnia 5.11.2009 r.

ILU NAS JEST?

2 listopada 2009 r. w Tczewie zameldowanych było 60 298 osób, w tym 59 217 na pobyt stały i 1061 na pobyt czasowy. Od początku października 2009 r. przybyło 32 mieszkańców miasta.

Panorama Miasta – Biuletyn Informacyjny Samorządu Miasta Tczewa
Rada Programowa: przewodniczący – Kazimierz Ickiewicz
członkowie – Zenon Drewa, Mirosław Pobłocki, Włodzimirz Mroczkowski,
Grażyna Antczak, Zyta Myszką, Ludwik Kiedrowski.
Redaktor naczelna – Małgorzata Mykowska.
Urząd Miejski Tczew, Biuro Promocji Miasta ☎ 77-59-322
Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta,
ul. J. Dąbrowskiego 6, ☎ 531-35-50; 531-36-37

Cykliści pojedą pod prąd

Rowery elektryczne już na tczewskich ulicach

Po raz pierwszy na tczewskich ulicach pojawiły się rowery elektryczne. Wszystko za sprawą projektu PRESTO, w ramach którego do Tczewa trafiły najpierw trzy, a w ślad za nimi kolejnych sześć, takich nowoczesnych jednośladów. Rowery przez rok testować będą mieszkańcy miasta – przedstawiciele różnych grup zawodowych, organizacji pozarządowych. Tczew znalazł się w awangardzie prorowerowych miast także z powodu zarządzenia wydanego przez prezydenta miasta, a umożliwiającego rowerzystom poruszanie się pod prąd na ulicach jednokierunkowych. Zarządzenie wejdzie w życie od stycznia 2010 r. Do tego czasu pod niektórymi znakami (zakaz skrętu w lewo, w prawo, zakaz wjazdu, zakaz ruchu, ulica jednokierunkowa) pojawią się tabliczki: „Nie dotyczy rowerów”. Samorząd rozważa też wydzielenie na niektórych ulicach pasa przeznaczonego dla rowerzystów. Wszystko po to, aby użytkownicy dwóch kółek mogli bezpieczniej i bardziej komfortowo poruszać się po tczewskich ulicach.

Uroczyste przekazanie rowerów elektrycznych nastąpiło podczas październikowej sesji Rady Miejskiej. Do Tczewa przyjechali z tej okazji m.in. **Bernhard Ensink** – sekretarz generalny Europejskiej Federacji Cyklistów (ECF), **Florinda Bochetti**, zastępca dyrektora EFC, **Rafał Urbańczyk** i **Michael Laubenheimer** – przedstawiciele firmy Ruprecht Consulting z Kolonii (również partner projektu) oraz przedstawiciel firmy Giant i nasi najbliżsi rowerowi partnerzy – przedstawiciele Pomorskiego Stowarzyszenia „Wspólna Europa”.

– Dziękujemy samorządowi Tczewa za przyjęcie do realizacji projektu PRESTO oraz za decyzję umożliwiającą rowerzystom jazdę pod prąd – powiedział **B. Ensink**. – Dzięki temu Tczew stał się miastem pionierskim w Europie. Zwykle w ośrodkach, gdzie nie ma rozbudowanej infrastruktury rowerowej, nawet takie decyzje, które nie pociągają za sobą znaczących nakładów finansowych, bardzo poprawiają komfort jazdy po mieście.

Zachęcając do codziennego korzystania z rowerów **B. Ensink** przekonywał, że rower jest w mieście szybkim, elastycznym i bardzo tanim środkiem transportu. Korzystanie z roweru to także najbardziej energooszczędny sposób poruszania się po mieście, nie powodujący emisji zanieczyszczeń.

Pierwsze rowery elektryczne zostały przekazane **Zenonowi Odyi**, prezydentowi Tczewa oraz **Włodzimierzowi Mroczkowskiemu**, przewodniczącemu Rady Miejskiej, trzeci trafił do **Jana Kozłowskiego**, marszałka województwa pomorskiego. Każdy użytkownik może korzystać z roweru jedynie przez tydzień, następnie musi przekazać go kolejnej osobie. Rowery otrzymaliśmy na rok, więc wielu mieszkańców będzie miało szansę nimi pojeździć. Skorzystają z nich m.in. strażnicy miejscy, kominiarze, seniorzy, organizacje pozarządowe.

M.M.

Bernhard Ensink przekazuje rower prezydentowi Zenonowi Odyi

Na czym, polega specyfika rowerów, które otrzymał Tczew?

Wyglądają podobnie jak tradycyjne. Rowery napędzane są siłą mięśni, a ich napęd jest jedynie wspomagany energią elektryczną (a nie napędzanych wyłącznie silnikiem elektrycznym). Są wyposażone w specjalne baterie. Jazda przy trybie „ekonomicznym” pozwala pokonać ok. 100-120 km, a w tempie sportowym – ok. 60-70 km bez ładowania baterii. Jazda takim rowerem „ze wspomaganie” wymaga zdecydowanie mniej wysiłku. W krajach europejskich, gdzie rowery te są używane, preferują je osoby mniej sprawne, starsze oraz takie, które pokonują duże odległości. Z rowerów tych chętnie korzystają także osoby dojeżdżające do pracy. Nie jest to jednak produkt tani. Cena jednego roweru to ok. 6 tys. zł.

Wiadukt przy ul Rokickiej już otwarty

Przy dźwiękach Orkiestry Morskiego Oddziału Straży Granicznej otwarty został, po remoncie, wiadukt w ul. Rokickiej. Inwestycję starostwa w połowie wsparł samorząd miasta Tczewa. Koszt remontu to ok. 3,6 mln zł.

Wiadukt został wybudowany w 1973 r., ale przez lata jego stan techniczny uległ takiej degradacji, że trzeba było w zasadzie obiekt postawić od nowa. Prace rozpoczęły się w marcu br. Wyremontowany wiadukt ma szerokość 7 m, długość 18 m. Po jednej stronie biegnie ścieżka rowerowa, jest też chodnik i barierki.

Jak zapowiedział **Witold Sosnowski**, starosta tczewski, to nie koniec remontów wiaduktów. Już trwa inwestycja przy ul. 1 Maja, a gdy tylko się zakończy, rozpocznie się remont wiaduktów przy ul. Wojska Polskiego. Jak przyznał starosta, te inwestycje to zasługa współpracy samorządu miasta i powiatu. Gdyby miasto nie współfinansowało tych zadań, nie byłaby możliwa ich realizacja.

– Nasze miasto ma taką specyfikę, że „stoi na wiaduktach” – powiedział

prezydent Tczewa **Zenon Ody**. – To nasz wielki problem. Remont wiaduktów przy ul. 1 Maja pokazał, jaki problemem jest wyłączenie tak ważnego odcinka z ruchu i pozwala wyobrazić sobie, co będzie, gdy rozpocznie się remont przy ul. Wojska Polskiego. Cieszę się, że z wiaduktów przy ul. Rokickiej już mogą korzystać kierowcy.

Nowy obiekt poświęcił ks. prałat **Stanisław Cieniewicz**. Wstęgi przecięli starosta **Witold Sosnowski**, prezydent **Zenon Ody** oraz **Maria Witkowska**, dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg.

M.M.

KRÓTKO

Jakie podatki w 2010 r.

Podczas październikowej sesji radni zdecydowali nie podnosić stawek podatku od środków transportowych. W przyszłym roku obowiązywać więc będą stawki tegoroczne.

Ok. 2,75 % wzrosną natomiast stawki podatków od nieruchomości. Uchwalone na 2010 r. stawki tego podatku nie są stawkami maksymalnymi ogłoszonymi przez Ministerstwo Finansów, a w większości przypadków nawet niższymi niż stawki ogłoszone na 2009 r., z wyjątkiem stawki od budynków mieszkalnych lub ich części oraz stawki od gruntów związanych z działalnością gospodarczą, które stanowią 100 % stawki maksymalnej na 2009 r.

Podwyższenie wysokości stawek umożliwi pozyskanie do budżetu miasta dodatkowo 360 tys. zł

Rada uchwaliła również górne stawki opłat z usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Szczegóły – w dodatku Uchwały Rady Miejskiej

Rajcy protestują Księgi do Malborka?

Tczewscy samorządowcy walczą o utrzymanie Wydziału Ksiąg Wieczystych w Sądzie Rejonowym w Tczewie. Ponieważ tczewski sąd od dawna boryka się z problemem niewystarczających pomieszczeń, pojawił się pomysł, by Wydział Ksiąg Wieczystych przenieść do... Malborka. Jeśli nie uda się w najbliższym czasie znaleźć odpowiedniego lokalu, w mieście o 750-letniej tradycji sądowniczej zabraknie tak ważnego dla mieszkańców wydziału.

Na październikowej sesji Rady Miejskiej rajcy przyjęli stanowisko sprzeciwiające się proponowanej przeprowadzce. Zdaniem rajców funkcjonowanie Wydziału Ksiąg Wieczystych w Tczewie – czwartym co do wielkości mieście w woj. pomorskim jest niezbędne. Jego likwidacja doprowadziłaby do marginalizacji miasta w województwie i kraju. *Na sprawę należy spojrzeć także od strony społecznej. Przeniesienie Wydziału Ksiąg Wieczystych do mniejszego i gorzej położonego komunikacyjnie miasta – Malborka przeczy zasadzie swobodnego dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Likwidacja wydziału w Tczewie sprawiałaby trudności mieszkańcom i wywołałaby niezadowolone społeczne. Jako Rada Miejska dołożymy wszelkich starań, aby pomóc w rozwiązaniu problemów lokalowców.* – czytamy w dokumencie.

Pismo trafi do Sejmowej Komisji Sprawiedliwości, dyrektora Departamentu Organizacyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości, prezesa Sądu Okręgowego w Gdańsku, Sądu Rejonowego w Tczewie, Starostwa Powiatowego w Tczewie, radnych powiatowych, do wojewody i marszałka woj. pomorskiego oraz do rdnych Sejmiku Woj. Pomorskiego reprezentujących Tczew.

Prezydent Tczewa oraz starosta tczewski rozmawiali o przyszłości wydziału z prezesem Sądu Okręgowego w Gdańsku. Pojawiła się propozycja, aby Wydział Ksiąg Wieczystych umieścić w będącym w gestii starostwa budynku przy ul. Kołłątaja 5 w Tczewie, gdzie obecnie mieści się Centrum Pomocy Rodzinie oraz Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Starostwo gotowe jest sprzedać obiekt za pół ceny, czyli za ok. 600 tys. zł. Inną opcją jest wydzierżawienie sądowi miejskiego budynku przy ul. Chopina 12.

M.M.

Na sesji

Radni zdecydowali o zwiększeniu liczby taksówek... o dwie

Liczba nowych koncesji dla taksówek co roku budzi ogromne emocje. Nie inaczej było podczas październikowej sesji Rady Miejskiej. W tej sprawie rajcy głosowali aż czterokrotnie. Kolejno padały wnioski o przyznanie 25, 24 i 10 nowych licencji.

Ostatecznie przyjęto uchwałę przyznającą zaledwie dwie nowe koncesje. To i tak więcej niż przed rokiem, kiedy radni nie zgodzili się na żadną.

Przedstawiając projekt uchwały w sprawie przyznania nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką, gminy obowiązane są wystąpić do wszystkich organizacji zrzeszających taksówkarzy o wyrażenie opinii w tej sprawie. Urząd Miejski wystąpił z takim pismem 3 września br. Projekt dotyczył przyznania 24 nowych koncesji. Odpowiedzi udzieliło tylko TAXI PLUS – GRYF największa tczewska korporacja zrzeszająca 50 taksówkarzy, opiniując wniosek negatywnie.

– Popieramy projekt mówiący o zwiększeniu liczby koncesji o 24, czyli tyle, ile czeka kompletnych wniosków – powiedziała radna **Brygida Genca** w imieniu klubu Platformy Obywatelskiej. – Uważamy, że nie monopol, ale zdrowa konkurencja oznacza lepsze i tańsze usługi. W Tczewie ostatnio wiele osób straciło pracę, a te 24 koncesje to właśnie nowe miejsca pracy. Podróż taksówką to także alternatywa dla osób, które chcą ominąć korki i dotrzeć do celu podróży szybciej i inną drogą niż ta, którą pokonują autobusy.

Tymczasem Komisja Polityki Gospodarczej przygotowała inny projekt uchwały, w myśl którego liczba koncesji zwiększy się o ...2.

Radna zaapelowała o przyjęcie uchwały korzystnej dla mieszkańców, a nie tylko dla jednej grupy zawodowej. Zapowiedziała, że radni PO będą gło-

Radni głosowali aż czterokrotnie w sprawie liczby taksówek

sowali za każdym zwiększeniem liczby koncesji.

Radny **Tomasz Jezierski** wypowiedział się w podobnym tonie tłumacząc, że wiele miast dawno odeszło od ograniczania liczby taksówkarzy przyznając tyle licencji, na ile jest zapotrzebowanie, a wręcz licencje czekają na potencjalnych taksówkarzy. – W Grudziądzu, który liczy 95 tysięcy mieszkańców jest 390 licencji, podobnie w 120-tysięcznym Elblągu, w 37-tysięcznym Kwidzynie – 120 licencji. Tymczasem Tczewie jest 60 tysięcy mieszkańców i 84 taksówki. Mamy gospodarkę wolnorynkową i powinna obowiązywać zasada konkurencyjności.

Podczas sesji głos zabierali również taksówkarze i kandydaci na taksówkarzy. Pierwsi twierdzili, że zwiększenie liczby taksówek oznacza spadek ich zarobków, a wielu z nich nie ma innych środków utrzymania. Drudzy domagali się równych szans dla wszystkich, którzy ukończyli kurs i zdali odpowiedni egzamin. Pojawiły się też skargi, że brakuje miejsc postojowych dla taksówkarzy, często np. w okolicach dworca sznur taksówek czeka na klienta.

Ostatecznie radni przegłosowali przyznanie dwóch nowych licencji. „Za” głosowało 18 radnych, 2 było przeciw, jedna osoba wstrzymała się od głosu.

M.M.

Drugi tczewski ORLIK wkrótce będzie służył młodzieży

Kompleks sportowy realizowany w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” przy Sportowej Szkole Podstawowej nr 2 już wkrótce będzie służył młodym tczewianom. Trwają procedury związane z odbiorem technicznym obiektu, oficjalne otwarcie planowane jest w pierwszej połowie grudnia.

W efekcie inwestycji powstały dwa boiska – do piłki nożnej z nawierzchnią ze sztucznej trawy (26 x 56 m) oraz boisko do koszykówki i siatkówki (15,1 x 28,1 m) z nawierzchnią poliuretanową. Dodatkowo wykonano budynek socjalny

z szatniami i sanitariatami. Inwestycja obejmowała także wykonanie ogrodzenia i oświetlenia. Wykonawcą boiska jest Przedsiębiorstwo Budowlane „MONOBET” z Tych.

Koszt Orlika przy SSP 2 to 1.068.625,09 zł, z czego 333 tys. pokrywa Ministerstwo Sportu i Turystyki, drugie tyle Urząd Marszałkowski, resztę zapłaci budżet miasta.

Kompleks boisk przy SSP 2 to już drugi Orlik w Tczewie. Pierwszy otwarto przed rokiem przy Szkole Podstawowej nr 11.

Orlik już wkrótce zapełni się młodymi sportowcami

Co dalej z biletem elektronicznym

Audyt nie zakończył sporu

Nie ma ryzyka, że Tczew zostanie bez komunikacji miejskiej. Nie ma też ze strony samorządu miasta przyzwolenia na to, by wycofać się z systemu karty miejskiej, a zdaniem samorządowców, dąży do tego obecny przewoźnik – firma Veolia. System karty miejskiej, funkcjonujący od ponad pół roku okazał się korzystny dla pasażerów. Do tej pory biletem elektronicznym posługuje się ok. 16 tys. tczewian, a zarejestrowano już ok. 4 mln przypadków jego użycia w komunikacji miejskiej.

Różnicę zdań na temat funkcjonowania systemu pomiędzy Veolią i miastem miał rozstrzygnąć audyt. Zlecono go firmie KPMG, jednej z najbardziej renomowanych firm audytorskich na świecie. Wyniki audytu ogłoszone 26 października wykazały, że karta miejska w zdecydowanej większości spełnia założone wymagania i system pracuje poprawnie. Drobne nieprawidłowości są łatwe do skorygowania i nie mają wpływu na wielkość dochodów przewoźnika.

Audytorzy, wyposażeni w karty testowe przez trzy tygodnie sprawdzali funkcjonowanie systemu w praktyce. Analizowali wszystkie możliwe, także hipotetyczne sytuacje, które, mogłyby zaistnieć podczas podróży autobusem miejskim. Konfrontowali też własne obserwacje z wynikami raportów generowanych przez system. – Audytor zgłosił 37 wniosków, z których tylko dziesięć dotyczy spraw finansowych, reszta proceduralnych, sprzętowych, związanych z poprawą funkcjonalności systemu – tłumaczy **Mirosław Pobłocki**, wiceprezydent Tczewa. – Wiele z nich można uznać raczej za sugestie, jak usprawnić system niż za zarzuty. Skala występowania tych usterek jest znikoma i na pewno nie uzasadnia sugerowanych przez przewoźnika strat finansowych.

Usterki wskazane przez audytora to np. nienaliczanie dodatkowej opłaty przy drugiej przesiadce (było 74 ta-

kie przypadki na 3,5 mln przypadków użycia karty), błędne blokowanie opłat w taryfie nocnej, niezgodne z taryfą pobieranie opłaty za bagaż. Większość usterek została już usunięta.

Istotnym elementem mającym wpływ na finanse przewoźnika jest stwierdzone przez audytora nieefektywność systemu kontroli biletów. Niezrozumiała jest przy tym, zdaniem miasta, niechęć Veolii do zmiany tego stanu. Kontrolerzy mając zbyt mało terminali do kontroli kart, akceptują niejednokrotnie tylko ich okazanie bez stwierdzenia dokonania opłaty za przejazd.

– Firma Veolia przystępując rok temu do przetargu знаła wszystkie warunki związane z funkcjonowaniem karty miejskiej – tłumaczy wiceprezydent **Pobłocki**. – Z pisma przesłanego do Urzędu Miasta wnioskujemy, że obecnie za jedyne satysfakcjonujące wyjście przewoźnik uznaje wycofanie karty miejskiej i powrót do biletu papierowego. Przyczyna jest oczywista – przejazd z kartą miejską jest tańszy niż z biletem papierowym. Obecnie, w dyskusjach m.in. z radnymi miejskimi, nie ma mowy o tym, by od tego systemu, korzystniejszego dla mieszkańców – odstąpić.

„Z niepokojem obserwujemy eskalację działań Veolii zmierzających do podważenia wiarygodności systemu. Wzywamy Veolię do zaprzestania walki z systemem

karty miejskiej i straszenia mieszkańców Tczewa działaniem systemu na ich szkodę.” – czytamy w piśmie skierowanym przez Urząd Miasta do firmy Veolia.

Według prezidenta **Pobłockiego**, są trzy możliwe rozwiązania tego komunikacyjnego sporu. Pierwsze to usunięcie wszystkich usterek w wyznaczonym przez Veolię terminie 21 dni (co ze względów technicznych nie jest możliwe, realny jest natomiast termin 30 dni) i po wspólnym odbiorze powrót do realizacji warunków umowy. Drugie wyjście to uznanie przez radnych, że uwagi zgłoszone podczas audytu są na tyle poważne, że należy system zawiesić lub zlikwidować. Trzecia opcja to otwarty spór, rozwiązanie umowy i w konsekwencji nowy przewoźnik.

Jak przekonuje **M. Pobłocki**, niezależnie od decyzji Veolii, pasażerowie nie mają powodów do niepokojów. W momencie gdy pojawiała się informacja o możliwości wycofania się Veolii z Tczewa, samorząd podjął działania, które zapobiegłyby komunikacyjnemu patowi. Okazało się, że już w tej chwili na rozwikłanie sporu czekają cztery firmy zainteresowane komunikacją miejską w Tczewie i gotowe przejąć również system biletów elektronicznych. Problem dla mieszkańców może się pojawić jedynie, gdy Veolia zerwie umowę w trybie natychmiastowym...

M.M.

Tczew i Kwidzyn skorzystają ze szwedzkich doświadczeń

Wzmocnienie współpracy lokalnych samorządów, wymiana doświadczeń i skorzystanie z wiedzy rejonów bardziej rozwiniętych, między innymi w aspekcie tworzenie przyjaznego środowiska dla lokalnej przedsiębiorczości to cele projektu pn. „Tworzenie i promowanie lokalnego rozwoju Tczewa i Kwidzyna z wykorzystaniem doświadczeń Europejskich”. Efektem przedsięwzięcia ma być także wypracowanie założeń do aktualizacji strategii Kwidzyna i modelu oceny realizacji celów strategii Tczewa. Partnerem Tczewa i Kwidzyna jest miasto Olofström w Szwecji.

13 listopada w Tczewie spotkali się wszyscy partnerzy projektu. Jak powiedział **Zenon Ody**, prezydent Tczewa, nie mamy się czego wstydić. W ciągu ostatnich 20 lat Tczew zmienił się z miasta borykającego się z ok. 30-proc. bezrobociem w jeden z ważniejszych ośrodków województwa pomorskiego. W Tczewie powstała Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, rozwija się drobna przedsiębiorczość, usługi, handel. To także rezultat celów strategicznych założonych przed laty przez samorząd miasta.

– Interesuje nas, w jaki sposób gmina szwedzka przygotowywała swoją strategię rozwoju i jak ją wdraża – powiedziała **Jolanta Śliwińska**, naczelniczka Wydziału Rozwoju Miasta UM w Tczewie. – Kwidzyn chciałby sko-

rzystać z tych doświadczeń budując własną strategię, Tczew już taki dokument posiada i zastanawia się, jak go weryfikować.

Olofström jest gminą mniejszą od Tczewa, istniejącą w zupełnie innych realiach ekonomicznych, prawnych i nie wszystkie z jego doświadczeń uda się przenieść na grunto polski. Warte jednak podpatrzenia są metody tworzenia strategii w oparciu o bardzo szerokie konsultacje społeczne. W Tczewie istnieje już Rada ds. strategii będąca organem doradczym dla prezydenta miasta i skupiającym różne środowiska. W Olofström planując przyszłość gminy bardzo duży nacisk kładzie się na koordynowanie programów rozwoju wszystkich dziedzin – planowania przestrzennego, gospodarki, spraw społecznych.

Bardzo szanuje się wszelkie wspólne działania, oddolne inicjatywy, jednostkowe efekty. Te wszystkie drobne przedsięwzięcia stymulowane i realizowane przez lokalną społeczność, niekoniecznie zorganizowaną, dają obraz potrzeb i celów mieszkańców. Tego samorząd nie może ignorować.

Goście ze Szwecji, obejrzeni Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły (tam odbywało się spotkanie) oraz zwiedzili miasto.

Projekt jest współfinansowany ze środków Programu Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG w ramach Funduszu Małych Grantów Transgranicznych i Międzyregionalnych realizowanych przez Stowarzyszenie Gmin RP Euro-region Bałtyk.

Święto Niepodległości Uczciliśmy bohaterów

Tczewianie uczcili Narodowe Święto Niepodległości. 11 listopada spotkali się na cmentarzu przy ul. 30 Stycznia, gdzie złożyli hołd tym, którzy Ojczyźnie oddali to, co najcenniejsze – własne życie. Po uroczystościach przy pomniku Harcerska Orkiestra Dęta poprowadziła uczestników do kościoła farnego, gdzie odprawiona została msza św. za Ojczyznę.

W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele samorządów miasta i powiatu, kombatanci, młodzież tczewskich szkół, przedstawiciele związków, stowarzyszeń, zakładów pracy, duchowieństwo, służby mundurowe. Pod pomnikiem złożono kwiaty, zapalono znicze. – Listopad to w naszej tradycji szczególny miesiąc – czas wspomnień, refleksji, zadumy – mówił Zenon Ody, prezydent Tczewa. 1 listopada zbieramy się, by wspominać tych, którzy byli przed nami, dali nam życie, wychowywali nas, uczyli. 11 listopada myślimy o tych, którzy oddali to co dla człowieka najcenniejsze – własne życie, po to byśmy mogli żyć w wolnej Polsce. Święto Niepodległości to dzień radosny. 11 listopada 1918 r., po 123 latach niewoli Polska znowu była wolna, niestety na krótko. Wybuchła II wojna światowa, a po niej nasz kraj też nie był w pełni wolny. Dopiero od niedawna możemy cieszyć się wolnością, obchodzić święto, które przez wiele lat nie istniało w oficjalnym kalendarzu. Jak mówił Jan Paweł II, wolność została nam dana, ale też zadana. Jak to zadanie realizujemy? – Spójrzmy na ilość flag, które powiewają na tczewskich budynkach, na ilość uczestników dzisiejszej uroczystości...

Prezydent mówił także o potrzebie oddania hołdu kombatantom, którzy z nami obchodzą to święto i o przekazaniu młodzieży i kolejnym pokoleniom obowiązku dbania o tę daną nam wolność.

Po uroczystościach na cmentarzu, uczestnicy poprowadzeni przez Harcerską Orkiestrę Dęta dotarli do kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Św., gdzie odprawiona została uroczysta msza za Ojczyznę. Po niej odbyło się spotkanie przedstawicieli samorządu miasta z kombatantami. Wieczorem w Centrum Kultury i Sztuki odbył się koncert muzyki klasycznej.

W obchody Narodowego Święta Niepodległości tradycyjnie wpleciony został Uliczny Bieg Sambora (7 listopada) organizowany przez Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji.

M.M.

Nie możesz wyjechać – zadzwoń

Akcja Zima na tczewskich drogach

Zadania związane z zimowym utrzymaniem dróg na terenie Tczewa w tym roku zostały przekazane przez powiat gminie miejskiej. Zmienił się więc m.in. całodobowy numer telefonu do koordynatora Akcji Zima. W tym sezonie zajmuje się tym nie Powiatowy Zarząd Dróg, ale Zakład Usług Komunalnych. Łącznie na terenie Tczewa, ulice pierwszej i drugiej kolejności odśnieżania liczą 59,132 km.

W razie problemów z przejezdnością można przez całą dobę kontaktować się z koordynatorem Akcji Zima (w ZUK) pod numerem: 519 198 404, zaś od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00 telefonować pod nr 058 531 64 66, fax 058 531 57 29 (ZUK) oraz z Wydziałem Spraw Komunalnych UM – 058 77 59 346.

Apelujemy, aby w razie opadów śniegu, tam gdzie drogi są wąskie, kierowcy **parkowali samochody tylko po jednej stronie ulicy**. Ułatwi to przejazd pozostałym uczestnikom ruchu, a także umożliwi odśnieżenie nawierzchni. Znaki zakazu postoju zostały już ustawione przy niektórych ulicach na okres zimowy.

Rozstrzygnięty został przetarg na zimowe utrzymanie dróg w Tczewie. Zajmie się tym firma BOL-TRANS, ta sama, która przez ostatnie dwa sezony wykonywała te usługi na terenie miasta.

Administracje budynków mieszkalnych oraz służby komunalne przygotowały plany działania swoich jednostek, w których zawarły sprawy zabezpieczenia transportu, materiałów oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków zimy oraz wyznaczyły odpowiedzialne osoby.

Jednocześnie przypominamy, że zgodnie z „Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Tczewa”, do oczyszczania ze śniegu, lodu, błota oraz innych zanieczyszczeń chodników położonych bezpośrednio przy granicy nieruchomości, jak również likwidowania skutków gołodzi przez posypywanie piaskiem są zobowiązani właściciele nieruchomości.

Szczegółowy wykaz jednostek odpowiedzialnych za prawidłowy przebieg Akcji Zima wraz z adresami i numerami telefonów publikujemy na str. IV w dodatku „Uchwały Rady Miejskiej.”

Alfabetyczny spis ulic powiatowych i miejskich według kolejności zwalczania śliskości oraz odśnieżania mechanicznego.

I kolejność odśnieżania:

ul. Andersena, ul. Armii Krajowej, ul. Bałdowska, ul. Bema, ul. Braci Grimm, ul. Broniewskiego, ul. Brzechwy, ul. Chopina, ul. Czatkowska, ul. J. Dąbrowskiego (od ul. Piłsudskiego do ul. Kościuszki), ul. Dominikańska, ul. Gdańska, ul. Głowackiego (od ul. 30 Stycznia do ul. Nałkowskiej), ul. Grunwaldzka, pl. Hallera, ul. Jagiełły, ul. Jana z Kolna (od ul. Obr. Westerplatte do mostu), ul. Jedności Narodu, ul. Kasprowicza, Kazimierza Wielkiego, al. Kocięwska, ul. Kolejowa, ul. Konarskiego (od ul. Czyżykowskiej do ul. Orzeszkowej), ul. Kossaka, ul. Kościelna, ul. Kościuszki, ul. Kozia, ul. Lecha, ul. Łazienna, ul. Łąkowa, ul. 1 Maja, ul. Mieszka I, ul. Mostowa, ul. Nałkowskiej, ul. Nowa, ul. Nowowiejska, ul. Nowy Rynek (wiadukt), ul. Obr. Westerplatte, ul. Ogrodowa, ul. Okrzei, ul. Paderewskiego, pl. J. Piłsudskiego, ul. Podgórna, ul. Pomorska (od ul. Mostowej do Gdańskiej), ul. Robotnicza, ul. Rokicka (do granicy miasta Tczewa), ul. Saperska, ul. Sienkiewicza, ul. Sobieskiego, ul. Starowiejska, ul. Strzelecka, ul. 30 Stycznia, ul. Wąska, ul. Wojska Polskiego, ul. Kard. Wyszyńskiego, ul. Zamkowa, al. Zwycięstwa, ul. Zygmunta Starego, ul. Żwirki.

II kolejność odśnieżania:

ul. Bosmańska, ul. Ceglarska, ul. Chełmońskiego, ul. Chłopska, ul. Chrobrego, ul. Czerwonego Kapturka, ul. Czyżykowska (od Ceglarskiej do Kołłątaja), ul. Dokerów, ul. Elżbiety, ul. Fenikowskiego (od Konopnickiej do Iwazkiewicza), ul. Gryfa Pomorskiego, ul. Iwazkiewicza, ul. Jaworowa (od Żwirki do Jodłowej), ul. Jodłowa, ul. Wł. Jurga, ul. Kołłątaja, ul. Konopnickiej, ul. Królowej Marysieńki, ul. Kruczkowskiego, ul. Kubusia Puchatka, ul. Malczewskiego, ul. Matejki (od Starowiejskiej do Sienkiewicza), ul. Młyńska, ul. Modrzewskiego, ul. Nadbrzeżna (od Czyżykowskiej do Ceglarskiej), ul. Niepodległości, ul. Norwida (od drogi nr 1 do ul. Nałkowskiej), ul. Okrętowa, ul. Orzeszkowej, ul. Piaskowa (od W. Polskiego do laboratorium), ul. Pionierów, ul. Piotrowo, ul. W. Pola (od ul. Ks. Sychty do ul. 30 Stycznia), ul. Półwiejska, ul. Portowców, ul. Prosta (od Kolejowej do Kruczej), ul. Przemysława II, ul. Pułaskiego, ul. Reymonta, ul. Sadowa, ul. Sambora, ul. Stanisławskiego, ul. Staszica, ul. Stroma, ul. Ks. Sychty, ul. Targowa, ul. Tetmajera, ul. Topolowa z odcinkiem ul. Kasztanowej (od ul. Jodłowej – SP 12 – do wylotu al. Solidarności), ul. Tuwima (od ul. Modrzewskiego do Reymonta), ul. Wilcza, ul. Wiślana (od ul. Pionierów do Robotniczej), ul. Wigury (od Żwirki do Jagiellońskiej), ul. Wyczółkowskiego, ul. Zielona, ul. Żeromskiego.

Debata budżetowa

Przed nami rok dużych inwestycji

Na 163 mln zł zostały oszacowane wydatki budżetu miasta na 2010 r. Planowane dochody to 130 mln zł. Co czwarta złotówka zostanie przeznaczona na inwestycje. Niestety wzrasta również zadłużeniu budżetu miasta. W 2010 r. wzrośnie ono do 52 proc., bez tego jednak o inwestycjach trudno byłoby marzyć.

Na razie to jedynie projekt budżetu, który został przedstawiony mieszkańcom podczas społecznej debaty 16 listopada br. Aby projekt wszedł w życie, uchwalić go musi Rada Miejska. Sesja budżetowa odbędzie się pod koniec grudnia.

Projekt budżetu na 2010 r. jest jednym z trudniejszych, które opracowywaliśmy – przyznał **Zenon Ody**, prezydent Tczewa. – Po raz pierwszy w historii dochody planowane na 2010 r. nie pokrywały wydatków bieżących z 2009 r. Gdybyśmy więc chcieli utrzymać wydatki bieżące na poziomie tegorocznym, musielibyśmy z różnych źródeł dolożyć 5 mln zł.

Na zmniejszenie dochodów wpływ ma m.in. zmniejszenie subwencji oświatowej i zmniejszenie naszych udziałów w dochodach państwa. Drugi problem to zadania inwestycyjne. W przyszłym roku realizować będziemy inwestycje z udziałem środków unijnych. Unia wymaga jednak wkładu własnego i ten musi być zabezpieczony w budżecie gminy.

Ponieważ dochody nie równoważą planowanych wydatków, konieczne będzie pozyskanie ok. 30 mln zł z pożyczek i obligacji. W związku z tym zadłużenie budżetu Tczewa wzrośnie do 52 % poziomu wydatków, podczas gdy przepisy dopuszczają maksymalnie 60 %. Ta rezerwa przyda się, gdyby pojawiły się niespodziewane zadania czy zdarzenia losowe.

Najważniejsze zadania budżetu przedstawiła **Helena Kullas**, skarbnik miasta. Wydatki zaplanowano na 163 510 599 zł, dochody na 130 273 599 zł, z czego dochody własne to ok. 70 mln zł, 33,5 mln to subwencja z budżetu państwa, blisko 20 mln zł – dotacje oraz 6,7 mln zł środki zewnętrzne. Największe wydatki z budżetu miasta przeznaczone są na:

- oświatę i wychowanie – 48,3 mln zł
- transport i łączność – 30,7 mln zł

- pomoc społeczną – 29,4 mln zł
- administrację publiczną – 13,9 mln zł
- gospodarkę mieszkaniową – 12,6 mln zł
- gospodarkę komunalną i ochronę środowiska – 9,1 mln zł
- kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego – 5,7 mln zł
- kulturę fizyczną i sport – 3,6 mln zł.

O inwestycjach planowanych na 2010 r., mówił **Miroslaw Pobłocki**, wiceprezydent Tczewa. – Budżet na 2010 r. jest proinwestycyjny i pronijny – stwierdził M. Pobłocki. – Wydatki na inwestycje to ponad 42 mln zł, co stanowi wzrost o blisko 40 proc. w stosunku do tegorocznych wydatków inwestycyjnych. Tak dużego budżetu inwestycyjnego jeszcze w historii miasta nie było. Wpływ na to mają trzy Elementy: konsekwentna realizacja Strategii rozwoju Tczewa oraz Wieloletniego Programu Inwestycyjnego, a także polityka samorządu miasta ograniczająca do tej pory nadmierne zadłużanie budżetu. Dzięki temu możemy realizować projekty z unijną pomocą.

Najważniejsze inwestycje planowane na 2010 r.

- **Budowa infrastruktury transportowego węzła komunikacyjnego** – inwestycja rozłożona jest na lata 2010-11. Jej całkowity koszt to 36 mln zł, z czego ponad 15,5 mln zł to wsparcie unijne. W 2010 r. wydamy blisko 20 mln zł
- **Dom Przedsiębiorcy w Tczewie** – realizacja również planowana jest na lata 2010-11. Całkowity koszt inwestycji to 4 mln zł, z czego 3 mln zł otrzymamy z UE. W 2010 r. wydamy 2,6 mln zł.
- **Rewitalizacja Starego Miasta** – to bardzo duże działanie, którego realizacja rozpoczęła się w tym roku, a rozłożona jest na 5 lat. Całkowity

koszt to 22 mln zł. Inwestycja ma być realizowana przy wsparciu UE. W tym roku planujemy wydanie 2 mln zł.

- **Budowa systemu ścieżek rowerowych „Szlak Grzymisława”** – budowa szlaku zaplanowana jest do 2013 r. Będzie on prowadził z Tczewa do Gniewa, a docelowo aż do Nowego. W Tczewie ścieżka rozpoczynać się będzie za dworcem PKP, a kończyć na Górkach przy wyjeździe w kierunku Śliwin. Inwestycja powstaje przy współpracy gmin, przez które szlak będzie przebiegał. Całkowity koszt etapu tczewskiego to 3,6 mln zł, z czego blisko 2,4 mln to pomoc unijna. W 2010 r. wydamy 1 mln zł.
- **Promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych Tczewa** – projekt związany z zagospodarowaniem brzegów Wisły i przygotowaniem tam ścieżki dydaktycznej, dofinansowany z funduszu norweskiego. Zadanie realizowane jest w latach 2009-10. Jego koszt to 349 tys. euro, z czego 85 proc. to środki zewnętrzne. Wydatek w 2010 r. to 1,2 mln zł.
- **Zadania drogowe – dofinansowanie powiatu tczewskiego**
 - przebudowa wiaduktu w ul. 1 Maja – to inwestycja powiatu tczewskiego wspierana finansowo przez budżet miasta. W tym roku przeznaczyliśmy na to zadanie 1 mln zł, w przyszłym – 500 tys. zł
 - budowa wiaduktu w ul. Wojska Polskiego – to również zadanie starostwa wspierane przez miasto. W 2010 r. przeznaczymy na nie 6 mln zł.
- **Budownictwo komunalne** – przy ul. Prostej powstają już dwa budynki wielomieszkalniowe, w przyszłym roku wybudowane zostaną dwa kolejne. To wydatek 5,1 mln zł
- **Inwestycje związane z budową systemu monitoringu** (docelowo w Tczewie ma być 100 kamer) i miejskiej sieci internetowej. To zadanie wieloletnie, tym roku wydamy na nie 1,3 mln zł.

Mieszkańców przybyłych na debatę interesowały sprawy związane z remontem ulic, m.in. Spółdzielczej i Andersa. Na modernizację obu ulic już przygotowana jest dokumentacja, ale niestety brak środków na ich realizację. Jak powiedział wiceprezydent M. Pobłocki, jeśli w budżecie pojawią się dodatkowe pieniądze, np. z oszczędności w przetargach, jest duża szansa na wykonanie tych zadań. Mieszkańcy domagali się również rozbudowy Przedszkola nr 9. Jak tłumaczył wiceprezydent **Zenon Drewa**, na razie taka przebudowa nie jest planowana – to zbyt duży wydatek. Przedszkolaki doczekają się natomiast nowego placu zabaw.

M.M.

Projekt budżetu na 2010 rok znajduje się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: www.bip.tczew.pl

Zmiany w planie miejscowym

Przy 6 głosach przeciwnych i 3 wstrzymujących się radni przyjęli uchwałę zmieniającą miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Tczewa (w zakresie tekstu planu). Najważniejsza zmiana dotyczy zabudowy terenów przemysłowych. Wprowadzono również nowe wymagania dotyczące miejsc parkingowych dla przestrzeni publicznych, w tym dla przedsiębiorców na Starym Mieście.

Do zmiany planu przystąpiono po przeprowadzeniu analizy funkcjonowania dotychczasowego planu, uchwalonego w 2005 r. i po rozpatrzeniu wniosków od mieszkańców – tłumaczy **Danuta Morzuch-Bielawska**, naczelnik Wydz. Planowania Przestrzennego UM.

Najważniejszą zmianą wprowadzoną przez nową uchwałę jest możliwość zwiększenia powierzchni zabudowy działek należących do sfery produkcyjnej – z 30 % do 50 % oraz intensywności ich zabudowy z 0,3-0,5 do 0,5-0,6.

Zmieniona została również tabela miejsc postojowych w mieście. Na Starym Mieście ograniczono wymagane od inwe-

storów wyznaczenie miejsc parkingowych do niezbędnego minimum dopuszczając wyznaczenie ich poza własną działką. Chodzi o to, aby starówka nie została zablokowana parkującymi pojazdami.

Pozostałe zmiany mają charakter porządkujący.

Uchwała została skierowana do wojewody pomorskiego. Jeśli wojewoda uzna, że jest ona zgodna z obowiązującym prawem, wówczas zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym. W miesiąc po opublikowaniu uchwała wejdzie w życie.

Z zapisami uchwały można się zapoznać na stronie internetowej: www.tczew.pl, pod zakładką OGŁOSZENIA.

Wystawa w CKiS

Utalentowani niepełnosprawni

Prace osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci korzystających ze świetlic środowiskowych wystawiono podczas ósmej już wystawy integracyjnej „Kwiatowe nowości”. Wystawę tradycyjnie zorganizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Środowiskowe Domy Samopomocy w Tczewie. Impreza odbywała się w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego.

Podczas Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie wypełniło się pracami wykonanymi najrozmaitszymi technikami. Było m.in. malarstwo na szkle, malarstwo tradycyjne, tkaniny, formy przestrzenne, plecionki, wyklejanki. Rzadko na wernisażach pojawia się tak wiele osób – tym razem publiczność ledwie mogła się zmieścić w sali wystawowej.

– Chcemy, aby z każdym rokiem nasza wystawa była bogatsza, aby brali w niej udział wciąż nowi artyści – powiedziała **Julita Jakubowska**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. – Cieszymy się ze coraz więcej osób chce zaprezentować innym swój talent. Mam nadzieję, że takie przedsięwzięcia zaowocują szacunkiem wobec osób niepełnosprawnych.

Zenon Drewa, wiceprezydent Tczewa, przyznał, że szczerze zazdrości artystom ich zdolności. Ks. prałat **Piotr Wysga** wspominał czasy, gdy podobne wystawy organizowane były w ramach Festiwalu Twórczości Sakralnej. Na plebanii jest już cała galeria prac niepełnosprawnych tczewian.

Podczas wernisażu mogliśmy się przekonać, że osoby niepełnosprawne mają nie tylko talenty plastyczne. **Marian Graczyk**, podopieczny ŚDS przy ul. Armii Krajowej (i lokator mieszkania chronionego) mówił o potrzebie życzliwości i miłości w zabiegamy świecie. **Karol Niewiedział** z ŚDS przy ul. Niepodległości otrzymał gromkie brawa za wykonanie utworu z repertuaru Cz. Niemena.

W wystawie wzięli udział podopieczni tczewskich domów samopomocy, uczestnicy Banku Czasu, podopieczni PKPS, Warsztatów Terapii Zajęciowej, a także goście spoza Tczewa – niepełnosprawni artyści m.in. z Kartuz, Kończewic, Rudna, Narków, Szpęgawska, Starogardu Gd., Damaszk.

M.M.

Tczewianka matką chrzestną masowca

„Kociewie” wypływa na szerokie wody

Tczewianka Alicja Gajewska została matką chrzestną m/s Kociewie, statku wybudowanego w stoczni Xingang w Chinach. Chrzest masowca odbył się w chińskiej stoczni 27 października. Alicja Gajewska, na co dzień dyrektor Centrum Wystawienniczo-Regionalnego Dolnej Wisły do roli matki chrzestnej wytypowana została przez czytelników „Polska. Dziennik Bałtycki”.

Ich wybór potwierdziła kapituła Polskiej Żeglugi Morskiej w Szczecinie. M/s Kociewie jest jednym z dziesięciu masowców budowanych przez stocznię Xingang dla Polskiej Żeglugi Morskiej w Szczecinie. Trzy z nich noszą nazwy związane z Pomorzem Gdańskim – oprócz Kociewia, także m/s Pomorze i m/s Kaszuby. Budowa blisko 9-tonowego masowca Kociewie rozpoczęła się pod koniec grudnia 2008 r. Długość statku wynosi 190 m, a szerokość 28,5 m. Masowiec może przewozić ponad 37 ton ładunku. Statek z polską załogą będzie pływał pod banderą Bahamów.

Matka chrzestna tradycyjnie ochrzciła statek butelką szampana. Rzut był celny – butelka od razu rozbiła się o potężny kadłub. Zaraz potem odsłonięta została nazwa statku.

Wśród podarunków dla załogi była m.in. flaga Tczewa. Na zdjęciu matka chrzestna „Kociewia” z kapitanem masowca Krzysztofem Wierzoniem

fot. archiwum prywatne

W ceremonii tczewianka uczestniczyła w ściśle określonym przepisami stroju. Potem jednak, gdy atmosfera się trochę rozluźniła Alicja Gajewska wystąpiła w stroju kociewskim i tak ubrana zwiędła wnetrze swojego potężnego stalowego chrześniaka. Miała okazję stanąć za sterem potężnej maszyny oraz... przygotować kolację dla załogi. W pierwszy tzw. balastowy rejs statek wyruszył do Korei, a stamtąd po ładunek do USA.

Matka chrzestna przywoziła podarunki dla załogi masowca. Były to materiały promocyjne z Tczewa i Kociewia, m.in. flaga naszego miasta. Prezentem dla statku był drewniany krzyż z głową Chrystusa autorstwa kociewskiego twórcy Jerzego Kamińskiego z Barłóżna. A. Gajewska ma nadzieję, że uda jej się utrzymywać kontakt z załogą swojego stalowego chrześniaka.

Niezwykłe fotografie w CWRDW

CMENTARZ NA ROSSIE

Ponad 40 zdjęć wileńskiego Cmentarza na Roszie można było oglądać w Centrum Wystawienniczo-Regionalnym Dolnej Wisły. Autorem fotografii jest Aloyzas Janulis, który przygotowując wystawę chciał pokazać czar cmentarza na Roszie, czasowość ludzkiego żywota, szacunek dla tych, którzy odeszli z tego świata, różnorodność sztuki, architektury, rzeźb, kaligrafii i kowalstwa. Na wystawę zaprosili tczewian Konsul Honorowy Republiki Litewskiej w Gdańsku **Józef Poltrok** oraz poseł na Sejm **Tadeusz Aziewicz**.

– Relacja między Wileńszczyzną a Pomorzem jest szczególna – zwrócił uwagę poseł **Tadeusz Aziewicz** obecny na wernisażu. – Ziemia pomorska przyjęła pod koniec II wojny światowej wielu Polaków z Wileńszczyzny. Znaleźli tu swój dom, ale też my zawdzięczamy im wiele, bo ludzie ci aktywnie włączyli się w budowanie i rozwój naszego regionu. Potomkowie Polaków z Wileńszczyzny, jak np. Bogdan Borsewicz, tworzyli „Solidarność”.

Cmentarz na Roszie to prawdziwa skarbnica pamiątek kultury polskiej w Wilnie, jeden z czterech najważniejszych polskich cmentarzy (obok war-

szawskich Powązek, krakowskiego cmentarza Rakowickiego i lwowskiego Łyczakowa), przy tym bezcenne zabytki architektoniczno-parkowe.

Na cmentarzu spoczywają m.in. polscy żołnierze polegli w bojach 1919, 1920, 1939 i 1944, a także znane postaci polskiej, białoruskiej i litewskiej historii, m.in.: Joachim Lelewel, historyk, profesor Uniwersytetu Wileńskiego, Euzebiusz Słowacki, ojciec Juliusza Słowackiego, Władysław Syrokomla, pisarz. Jest też grób Marii z Billewiczów Piłsudskiej, w którym pochowano również urnę z sercem syna – Józefa Piłsudskiego.

M.M.

Kalendarz obchodów jubileuszu 750-lecia nadania Tczewowi praw miejskich 30. 01. 2010 – 30. 01. 2011

LP.	WYDARZENIE	TERMIN	GODZINA	MIEJSCE
STYCZEŃ 2010				
1				
1.1	Wystawa pt. „Pozostawili po sobie trwałe ślady na Ziemi Tczewskiej”	12.01	17:00	MBP
1.2	Promocja książki Zbigniewa Nawrockiego „Jak w Tczewie niegdyś mieszkało”	15.01	17:00	MBP
1.3	Jubileuszowy rocznik statystyczny Tczew 750 lat	30.01		
1.4	Wystawa Pradzieje Tczewa Wystawa zorganizowana z okazji 750-lecia nadania Tczewowi praw miejskich. Na ekspozycji zostaną ukazane najstarsze dzieje miasta od czasów przedhistorycznych	30.01	9:00	CWRDW
1.5	Uroczysta inauguracja obchodów 750-lecia: <ul style="list-style-type: none"> • uroczysta msza św. • po mszy św. odsłonięcie tablicy pamiątkowej z okazji 750-lecia w Kaplicy Pamięci • uroczysta sesja • Kantata Tczewska O. Matuszewski, R. Landowski 	30.01	10:30 12:00	Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża św. CKIS
1.6	Koncert inauguracyjny obchodów 750-lecia	30.01	18:00	CKIS
1.7	Dzieje Tczewa – wycieczki przez historię. Sesja popularnonaukowa Powrót Tczewa do Macierzy	30.01	16:00	CWRDW
LUTY 2010				
2.1	Jubileuszowy Bal Sambora	6.02	20:00	CKIS
2.2	Promocja książki dla dzieci „Skrzat Samborek”	9.02	12:00	CKIS
2.3	Inscenizacja bitwy pod Tczewem, wystawa i prelekcja na temat bitwy <ul style="list-style-type: none"> • przegląd filmów napoleońskich • wykład dr Andrzeja Nieuważnego poświęcony tczewskim wydarzeniom w 1807 roku „Tczew 1807. Walki o Tczew. Prawda i legenda” • promocja książki dr Andrzeja Nieuważnego „Tczew 1807 – wielka wojna w małym mieście • otwarcie wystawy „Tczew 1807 – wielka wojna w małym mieście” • zawody strzeleckie z broni czarnoprochowej • defilada wojsk, obozowisko wojskowe, kuchnia polowa, pokazy musztry • inscenizacja bitwy o Tczew z 1807 r. 	19-20.02 19.02 19.02 19.02 19.02 20.02 20.02 20.02	15:00 17:30 18:30 19:00 10:00 12:00 14:00	CWRDW CWRDW CWRDW CWRDW CWRDW CWRDW CWRDW CWRDW Bulwar nad Wisłą Plac Hallera ul. Wąska i J. Dąbrowskiego
2.4	Dzieje Tczewa – wycieczki przez historię Rozpoczęcie projektu – Najdawniejsze dzieje ziemi tczewskiej	27.02	16:00	CWRDW
MARZEC 2010				
3.1	Konkurs plastyczny „Gród Sambora 750 lat później” kl. I-III	5-6.03	11:00	SP 12
3.2	Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Tczewie kl. III	10.03	11:00	
3.3	Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Tczewie kl. IV-VI	17.03	11:00	

3.4	Promocja książki Błażeja Śliwińskiego „Sambor II. Biografia historyczna”	18.03	17:00	MBP
3.5	Dzieje Tczewa – wycieczki przez historię. Tczew w średniowieczu	27.03	16:00	CWRDW
3.6	Zgromadzenie Członków Miast Nadwiślańskich			CWRDW
4	KWIECIEŃ 2010			
4.1	Koncert Wiosenny – Chór ECHO zaprasza do 750-letniego Tczewa	11.04	18:00	CKiS
4.2	Prelekcja historyczna dla mieszkańców Tczewa	22.04	16:30	MBP
4.3	Dzieje Tczewa – wycieczki przez historię. Gród Sambora a nowożytność	24.04	16:00	CWRDW
4.4	Uroczystość 40-lecia Towarzystwa Miłośników Ziemi Tczewskiej	26.04	18:00	CWRDW
5	MAJ 2010			
5.1	Wystawa Malarstwa Polskiego – „Kobiety w sztuce polskiej” z kolekcji Toma Podla	5.05	18:00	CWRDW
5.2	Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego o Tczewie w szkołach podstawowych i gimnazjach	7.05	13:00	CKiS
5.3	IV Kongres Kociewski	8.05		CKiS
5.4	Kongres Europejskiej Federacji Cyklistów	13-18.05		CKiS CWRDW
5.5	Noc muzeów – ŚREDNIOWIECZE: <ul style="list-style-type: none"> • koncerty muzyki dawnej • walki rycerskie na murach obronnych Tczewa • przejażdżki bryczką po Starym Mieście • spotkania z dominikanami • średniowieczny jarmark • pokaz rzemiosł średniowiecznych • zwiedzanie wystawy „Pradzieje Tczewa” • warsztaty dla dzieci 	15.05	19:00-01:00	CWRDW ul.J. Dąbrowskiego Stare Miasto CWRDW CWRDW CWRDW CWRDW
5.6	Nadanie imienia „Skwer 750-lecia miasta Tczewa” terenom rekreacyjnym przy ul. Broniewskiego i Frycza Modrzewskiego	15.05	14:00	Skwer przy ul. Broniewskiego
5.7	XIII Festiwal Muzyki Rodzinnej na zakończenie „Oratorium dla Tczewa”	21-23.05 23.05	17:00 17:00	CKiS Amfiteatr
5.8	20-lecie Samorządności <ul style="list-style-type: none"> • sesja Rady Miejskiej • wystawa • konferencja • sadzenie „jubileuszowych” drzew w niecce przy ul. Jedności Narodu 	27.05	10:00	CKiS
5.9	Rewia orkiestr dętych	29.05	16:00	Amfiteatr Plac Hallera
5.10	Dzieje Tczewa – wycieczki przez historię. Wiek XVIII w dziejach Tczewa	29.05	16:00	CWRDW

CZERWIEC 2010						
6						SP nr 5
6.1	Międzynarodowy Turniej Baby Basket Cup		4-6.06	10:00		CKiS
6.2	XXVI Tczewski Festiwal Pieśni Chóralnej		5.06			plac Hallera
6.3	Obchody 65-lecia Zawodowej Straży Pożarnej i wręczenie sztandaru Komendzie Państwowej Straży Pożarnej w Tczewie		7.06	12:00		CKiS
6.4	Gimnazjum Katolickie – jubileusz 10-lecia		8.06	11:00		ulice miasta Bulwar nad Wisłą
6.5	Dni Ziemi Tczewskiej <ul style="list-style-type: none"> • Wielka parada jubileuszowa połączona z Jarmarkiem Sambora • Koncerty zespołów muzycznych: <ul style="list-style-type: none"> – „Dzień Młodzieży” – koncert „Coma” – koncert „Trzy Światowe Gwiazdy” – Kate Ryan, In-Grid, September – koncert „Perfect” lub „Budka Suflera” • Turniej sportowy miast partnerskich • Splyw kajakowy rzeką Wisłą „Splyw Sambora” • Ogólnopolski turniej siatkówki plażowej z okazji 750-lecia • Plywanie długodystansowe Wisłą. • Inscenizacje historyczne 		18.06 18-20.06 18.06 19.06 20.06 19.06 19.06 19-20.06 19-20.06	17:00 20:00 11:00 12:00 10:00		TCSiR rzeka Wisła TCSiR
6.6	XV Turniej bokserki im. J. Kruży		19-20.06	15:00		II LO
6.7	Zjazd Mennonitów – konferencja „MENNONICI w 750-leciu TCZEWA”		25.06	10:00		CWRDW
6.8	Wiek dziewiętnasty w grodzie Sambora		26.06	16:00		CWRDW
7.						
7.1	Koncert zespołu „Perfect” lub „Budka Suflera”		17.07			Bulwar nad Wisłą
8						
8.1	Festiwal „Disco polo”		14.07	17:00		Bulwar nad Wisłą
8.2	Uroczysta akademii z okazji 30-lecia NSZZ Solidarność Wystawa „30 lat NSZZ Solidarność”		15.08-30.09	18:00		CWRDW
8.3	Tczew w historii najnowszej		21.08	16:00		CWRDW
8.4	Festiwal Grzegorza Ciechowskiego		28-29.08	20:00		CWRDW
9						
9.1	Obchody rocznicy wybuchu II wojny światowej		1.09	12:00		Skwer Weteranów II Wojny Światowej
9.2	Sesja popularnonaukowa „XXX-lecie NSZZ Solidarność”		2.09	10:00		CWRDW
9.3	Tczew w historii najnowszej		25.09	16:00		CWRDW
10						
10.1	I Ogólnopolski Memorial im. Adama Kamińskiego		1-3.10	10:00		II LO
10.2	VIII Pomorski Złot Przewodników „Tczew 2010” <ul style="list-style-type: none"> • zwiedzanie Tczewa • konferencja • zwiedzanie wystawy CWRDW 		2-3.10	10:00		Tczew CWRDW CWRDW

10.3	Miejski Konkurs Wiedzy o Tczewie dla uczniów gimnazjów tczewskich	6.10	13:00	CED
10.4	Wystawa pt. „Exlibrisy polskich bibliotek”	14.10	17:00	MBP
10.5	IV Nadwiślańskie Spotkania Regionalne	07-09.10	18:00	CWRDW
10.6	Przeгляд Zespołów Jazzowych		w przygotowaniu	
10.7	Koncert Jesienny – Chór ECHO „Ze śpiewem przez wieki”	24.10	17:00	CKiS
10.8	Ogród Sztuk dla Tczewa na 750-lecie	29.10	18:00	CKiS
10.9	Miejski Konkurs Multimedialny o Tczewie dla uczniów gimnazjów tczewskich	30.10	12:00	CED
11	LISTOPAD 2010			
11.1	IX Międzynarodowy Turniej Bokserski z okazji 92. rocznicy odzyskania niepodległości	6.11	14:00	II LO
11.2	III Kociewski konkurs literacki im. Romana Landowskiego <ul style="list-style-type: none"> • wernisaż prac plastycznych i juvenaliów literackich • eliminacje konkursu literackiego • finał konkursu, uroczyste podsumowanie 	16-18.11 16.11 16.11 18.11	9:30 11:00 11:00	MBP
11.3	Dzieje współczesne Tczewa	27.11	16:00	CWRDW
12	GRUDZIEŃ 2010			
12.1	Konkurs plastyczny – Tczew nasza mała ojczyzna (dla przedszkolaków)	3.12	12:00	CKiS
12.2	Wigilia dla mieszkańców	19.12	15:00	Park Kopernika
13	STYCZEŃ 2011			
	Uroczysta sesja Rady Miejskiej Zakończenie obchodów 750-lecia	30.01		

SKRÓT	NAZWA PLACÓWKI	NUMER TELEFONU		
MBP	Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta	058 531 35 50		
CKiS	Centrum Kultury i Sztuki	058 531 07 07		
CWRDW	Centrum Wystawienniczo – Regionalne Dolnej Wisły w Tczewie	058 530 44 81		
SP 12	Szkoła Podstawowa nr 12 w Tczewie	058 531 60 70		
SP 5	Szkoła Podstawowa nr 5 w Tczewie	058 531 35 27		
II LO	II Liceum Ogólnokształcące w Tczewie	058 531 00 35		
TCSiR	Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji	058 531 46 26		
CED	Centrum Edukacji Dorosłych	058 531 69 50		

Konkurs na 750-lecie

Gimnazjaliści znają historię swojego miasta

Uczniowie tczewskich gimnazjów zmierzali się z historią swojego miasta. W zmaganiach indywidualnych najlepsza okazała się Milena Walejko z Gimnazjum Katolickiego, w rywalizacji zespołowej – uczniowie Gimnazjum nr 2. Konkurs związany był z jubileuszem 750-lecia nadania Tczewowi praw miejskich.

Konkurs wiedzy o Tczewie odbył się 6 października w Centrum Edukacji Dorosłych. Test ułożył historyk i radny Rady Miejskiej – **Kazimierz Ickiewicz**.

Najlepiej napisali:

- I miejsce** – **Milena Walejko** z Publicznego Gimnazjum Katolickiego w Tczewie – 31 pkt.
- II miejsce** – **Aleksandra Laniecka** z Gimnazjum nr 3 – 28 pkt.
- **Agnieszka Wiśniewska** z Gimnazjum nr 1 – 28 pkt.
- **Aleksandra Zygorowska** z Publicznego Gimnazjum Katolickiego – 28 pkt.
- III miejsce** – **Magdalena Gruszczynska** z Gimnazjum nr 3 – 25 pkt.
- IV miejsce** – **Andrea Pióro** z Gimnazjum nr 3 – 23 pkt.
- **Małgorzata Szydlik** z Gimnazjum nr 3 – 23 pkt.

Uroczyste wręczenie nagród uczniom odbyło się 30 października w CED.

Również 30 października odbył się zespołowy konkurs wiedzy o Tczewie, w czasie którego uczniowie wykorzystywali wiedzę, spostrzegawczość i umiejętność pracy w grupie. Najwięcej punktów uzyskał zespół z Gimnazjum nr 2 w Tczewie. Drugie miejsce zajęli uczniowie z Gimnazjum nr 3, trzecie zaś z Gimnazjum nr 1.

Realizacją konkursu zajęli się **nauczyciele Gimnazjum nr 2** w Tczewie – **Joanna i Janusz Dulni**, którzy profesjonalnie opracowali zestawy pytań z wykorzystaniem technik multimedialnych. Konkurs prowadziła **Marzena Pażek-Szczepańska**.

Organizatorem obu konkursów był **Urząd Miejski w Tczewie i Centrum Edukacji Dorosłych Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli**.

W Gimnazjum nr 1

Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych

W październiku biblioteki szkolne mają swoje święto, które zostało ustanowione przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Bibliotekarstwa Szkolnego. Niegdyś było obchodzone co roku w czwarty poniedziałek października. Od 2008 roku świętuje się nie jeden dzień, ale cały miesiąc. Tegoroczne hasło Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych brzmiało: „Biblioteki szkolne: Pelen obraz”.

Biblioteka Gimnazjum nr 1 w Tczewie również przyłączyła się do międzynarodowego świętowania, podejmując się kilku przedsięwzięć:

1. Akcja „Podaruj książkę bibliotece”, której celem było uzupełnienie księgozbioru biblioteki o książki pochodzące ze zbiorów uczniów.

2. Konkurs „Pytania miesiąca”. W bibliotece należało wypełnić kupon konkursowy, odpowiadając prawidłowo na trzy pytania, dotyczące: redaktora książki „Historia Tczewa”, tytułów czasopism ekologicznych, które prenumeruje biblioteka oraz częstotliwości ukazywania się „Kociewskiego Magazynu Regionalnego”. Spośród prawidłowych odpowiedzi wylosowano 3 osoby, które otrzymały nagrody niespodzianki.

3. Konkurs plastyczny dla uczniów klas drugich na najładniejszy plakat promujący ulubioną książkę. Współorganizatorem konkursu był na-

uczyciel plastyki Witold Kuśnierz. 27 października komisja wybrała najciekawsze prace. **Pierwsze miejsce** zajęła Joanna Ackermann (kl. II b), **drugie** miejsce przypadło Janowi Kuśnierzowi (kl. II d), a **trzecie** – Anecie Bulczak (kl. II d). **Wyróżnienia** otrzymali: Marta Watzka (kl. II d) i Michał Kosedowski (kl. II c).

4. Quiz dla uczniów klas trzecich, w którym trzysobowa drużyna z każdej klasy zmagala się o tytuł MISTRZA BIBLIOTEKI. Sprawdzona została m.in. znajomość alfabetu i umiejętność obkładania książek. W jednej z konkurencji należało prawidłowo podpisać portrety ludzi pióra. W wyniku zaciętej rywalizacji na podium znalazły się następujące drużyny: kl. III a w składzie: Tomasz Jakubowski, Martyna Zielińska, Grażyna Brzeska – **I miejsce**; kl. III i re-

KRÓTKO

• Gimnazjum z nauką zawodu

W siedzibie Ochotniczego Hufca Pracy przy ul. Sobieskiego w Tczewie zainaugurowano działalność Gimnazjum nr 5 z oddziałami przysposabiającymi do pracy. Gimnazjum działa pod skrzydłami Zespołu Kształcenia Zawodowego. Jego celem jest przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy.

Placówka realizuje program określony przez Ministerstwo Edukacji, ale dodatkowo młodzież otrzymuje możliwość nauki zawodu. Dyrektorem gimnazjum jest **Piotr Cymanowski**. Aby nowa placówka mogła rozpocząć działalność niezbędne było podjęcie stosownej uchwały przez radnych miasta i powiatu.

• Spraw dzieciom radość

Tradycja już stała się przedsięwzięciem zbierka darów dla samotnych i ubogich mieszkańców osiedla Suchostrzygi. Nie inaczej będzie w tym roku. Zbiórka prowadzona będzie w sklepach na terenie Suchostrzyg, przy współpracy z wolontariuszami z Gimnazjum nr 3. Organizatorami akcji są radna **Gertruda Pierzynowska** oraz Rada Osiedla SM Suchostrzygi.

OGŁOSZENIE

Prezydent Miasta Tczewa informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie (II piętro) zostały wywieszone wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz właścicieli lokali mieszkalnych.

Zaprasza na kursy

I Kursy finansowo-księgowo-kadrowo-biurowe

- Kadry i płace – SYMFONIA – 50 godz.
- Finanse i rachunkowość w systemach komputerowych – 150 godz.
- Kadry i płace z elementami księgowości – 190 godz.
- Kurs dla kandydatów na samodzielnych księgowych – 140 godz.
- Kurs dla kandydatek na Sekretarki-Asystentki – 145 godz.
- Specjalista ds. reklamy – 210 godz.
- ABC przedsiębiorczości – 35 godz.

II Kursy komputerowe

I stopnia

- MS WINDOWS, MS WORD, MS EXCEL, INTERNET – 75 godz.
- MS WINDOWS, MS WORD, INTERNET – 40 godz.

II stopnia

- Tworzenie stron WWW – 25 godz.
- MS EXCEL – 25 godz.
- Grafika komputerowa: COREL DRAW, POWER POINT – 40 godz.

III Kursy języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego

- angielski na różnych poziomach – od kursów dla początkujących do kursów certyfikacyjnych, m.in. maturalne, Business English, specjalistyczne dla firm, intensywne kursy wakacyjne

IV Kursy przygotowawcze

- Dla kandydatów na wychowawców placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży – 40 godz.
- Kurs instruktorski dla kierowników placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży – 10 godz.
- kursy przygotowujące do matury – 60 godz.

Tczew w projekcie PRESTO

Rowerzyści pełnoprawnymi użytkownikami dróg

Podczas Dnia bez samochodu tczewscy rowerzyści pokazali, że ulice należą także do nich.

Pisząc o historii roweru autorzy zwykle zaczynają od rysunków Leonarda da Vinci i omawiają kolejne jego formy. Spróbujmy spojrzeć na nią z innej strony – od strony dróg, po których jeździli rowerzyści oraz zmian skali popularności tego środka transportu, sportu i rekreacji.

O popularnym korzystaniu z roweru możemy mówić od końca XIX wieku. W krajach cywilizacji przemysłowej już wtedy było dość ulic i dróg o odpowiedniej nawierzchni. W wielu z nich był on dominującym sposobem poruszania się po mieście. Równoległe zachodzący rozwój motoryzacji (jedno i dwuśladowej) rozwijał się mniej równomiernie.

W Niemczech motoryzacja („samochód dla ludu”: VW) i mający ją uzupełniać program budowy autostrad stał się elementem programu narodowych socjalistów. Przy specyficznym obowiązującym tam sposobie rozumienia porządku, za cel postawiono rozbudowę dróg tak, by cykliści nie przeszkadzali ani nie irytowali kierowców na jezdni. Stąd dominująca tam przez wiele lat tendencja budowy osobnych – wydzielonych dróg dla rowerów.

W Wielkiej Brytanii, gdzie rozwój nigdy nie miał prowadzić do dyskryminacji kogokolwiek, istniejące drogi miały pozostać we władaniu rowerów, myślano o tym, by dla samochodów budowano drogi ze specjalnie pobieranych od nich podatków. Program nie wyszedł, nigdy jednak nie uznano tam, że rowerzyści mają zostać usunięci z jezdni.

W Holandii wiele miast dążyło do oszczędności na rozwoju komunikacji publicznej. Zasada pierwszeństwa z prawej, w warunkach gęstej sieci ulic, powstrzymywała kierowców od rozwijania nadmiernej prędkości. Rowerzyści preferowani na jezdni przez sędziów orzekających o winie dodatkowo uspokajali ruch na holenderskich ulicach i pozostali na nich elementem jeśli nie dominującym, to wyraźnie obecnym.

W dbającej o środowisko Skandynawii, zwłaszcza w gęsto zaludnionej i płaskiej Danii, samochód od samego początku był uznany za coś, co może mu zagrażać. Stąd wysokie podatki od samochodów, części i paliwa. Motory-

zacja rozwijała się tam wolniej, ale tak jak gdzie indziej od lat 60-tych XX wieku nabrała przyspieszenia. Udział rowerów w ruchu, sięgający w wielu miastach 70-80% zaczął spadać. Niekiedy zatrzymał się na poziomie 2-3 % – czyli na takim, jaki obecnie notujemy u nas.

W latach 90. nastąpił jednak renesans rowerów i myślenia o roli rowerów w mieście. Samochód stał się ofiarą własnego sukcesu. Zamiast usuwać rowerzystów z jezdni, zaczęto usuwać samochody z najbardziej zatłoczonych rejonów śródmieścia. W mało rowerowych krajach (np. we Francji) policzono, że z rowerów korzysta się najwięcej nie tam, gdzie jest najwięcej dróg rowerowych, ale tam, gdzie jest najwięcej stref pieszo-rowerowych. Samochody niekiedy mogą tam wjeżdżać, ale na prawach gości. Poza centrum zaczęto uspokajać prędkość. Oprócz ogólnego ograniczenia prędkości do 50 km/h zaczęto powszechnie wprowadzać uspokojenie ruchu do 30 km/h, a w strefach zamieszkania do 20 km/h.

Najbardziej radykalne zmiany zaproponowano w Belgii. Od 2004 roku obowiązuje tam kodeks uliczny (nie kodeks drogowy) którego filozofią jest uznanie, że to nie kierowcy mają mieć ciągłą infrastrukturę, na którą piesi mogą niekiedy wkraczać, ale że to niezmotoryzowani mają mieć ciągłą infrastrukturę, którą w starannie wybranych miejscach mogą ostrożnie, ustępując innym, przejeżdżać samochody.

Miasta przestały prowadzić zorientowaną na samochody politykę komunikacyjną. Miasta zaczęły prowadzić **politykę mobilności zorientowaną na ludzi**. Sposób jej prowadzenia warto obejrzeć w internecie: choćby na portalu www.streetfilms.org. I taką właśnie politykę proponujemy w Tczewie i na całym Pomorzu.

Piotr Kuropatwiński

Z działalności posta Ziemi Tczewskiej Jana Kulasa

Projekt budżetu państwa na 2010 rok

Projekt budżetu państwa na 2010 r. trzeba widzieć w kontekście kryzysu finansowego i gospodarczego w Europie i w świecie. Nie przypadkiem też Polska we wrześniu tego roku otrzymała pozytywne recenzje, jako kraj najlepiej radzący sobie z kryzysem finansowym w Europie. (...)

W 2010 r. budżet państwa będzie dysponował po stronie wydatków prawie taką samą kasą jak zaplanowano na obecny rok. Praktycznie do wydania mieć będziemy 301 mld 197 mln zł, t.j. o 1 mld 100 mln zł więcej niż w 2009 r. (...)

Edukacja i wychowanie

Wszyscy mamy świadomość, że poziom finansowania warunkuje realne możliwości nauczania i wychowania. Dzisiaj funkcjonowanie szkół w dużej mierze zależy od staranności samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Samorządy terytorialne wywiązują się z tej funkcji dobrze i często bardzo dobrze, przed wszystkim dopłacając do subwencji oświatowej. Tak zapewne i będzie w 2010 r. Podam też trzy konkretne przykłady. Miasto Tczew dokłada do subwencji oświatowej 22 mln tj. 42 % ogólnego budżetu oświatowego. Gdańsk dokłada do subwencji oświatowej 267 mln tj. 44 % budżetu oświatowego. Samorząd Woj. Pomorskiego dopłaca do subwencji oświatowej 6 mln zł tj. 20 % budżetu oświatowego.

W roku budżetowym 2010 samorządy terytorialne otrzymają subwencje ogólne dla (JST) w łącznej kwocie 47 mld 184 mln zł, tzn. 104,1 % planu tegorocznego. (...)

W roku budżetowym 2010 subwencja oświatowa dla samorządów terytorialnych wyniesie 35 mld 9 mln zł. Trzeba podkreślić, że jest ona o 4,8% większa od kwoty zaplanowanej na 2009 r.

Wśród priorytetów edukacyjnych podtrzymano stały i konsekwentny wzrost wynagrodzeń nauczycieli. W subwencji oświatowej na 2010 r. zabezpieczono środki finansowe na podwyżkę wynagrodzeń nauczycieli o 7 procent, począwszy od września 2010.

Rezerwy celowe na edukację

W rezerwach celowych budżetu państwa na 2010 rok rząd D. Tuska zatroszczył się o środki finansowe na oświatę i wychowanie w siedmiu zadaniach:

1. dofinansowanie kosztów podnoszenia jakości oświaty, w kwocie 10 mln 788 tys. zł
2. stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych, w kwocie 11 mln zł
3. dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego, w tym wyprawka szkolna, w kwocie 505 mln zł
4. środki na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w kwocie 550 mln zł
5. Bezpieczna i przyjazna szkoła, w kwocie 6 mln zł
6. podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej, w kwocie 15 mln 863 tys. zł
7. dofinansowanie zadań wynikających z obniżenia wieku szkolnego – środ-

ki na realizację programu „Radosna szkoła”, w kwocie 150 mln zł

Szkolnictwo wyższe i nauka

W roku budżetowym 2010 planuje się przeznaczyć na szkolnictwo wyższe 9 mld 433 mln zł tj. o 2,7 % więcej niż w roku bieżącym. Środki te powinny zabezpieczyć podstawowe potrzeby w zakresie szkolnictwa wyższego. Na kilku największych uczelniach prowadzone będą znaczące inwestycje rozwojowe.

Wsparcie finansowe szkolnictwa wyższego opłaca się państwu i samemu studiującym. Obecnie co drugi młody Polak podejmuje studia wyższe. (...) W projekcie budżetu państwa na 2010 rok przewiduje się przeznaczenie kwoty 4 mld 202 mln zł na rozwój nauki. W stosunku do roku obecnego jest to wzrost o 2,3 %. Ważna jest także jakość i priorytety. Różnica polega na tym, że większe środki finansowe skierujemy na projekty badawcze i celowe, a mniejsze na badania statutowe.

Inne ważne wydatki 2010 r.

Pragnę jeszcze zwrócić uwagę na kilka innych ważnych wydatków w budżecie państwa na 2010 rok.

1. Fundusz Inicjatyw Obywatelski, w kwocie 60 mln zł
2. Finansowanie wydatków związanych z EURO 2012, w kwocie 1 mld 354 mln 700 tys. zł
3. Dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, w kwocie 500 mln zł
4. Narodowy program przebudowy dróg lokalnych 2008-2011, w kwocie 1 mld zł
5. Przygotowanie, obsługa i sprawowanie przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r., w kwocie 91 mln 761 tys. zł
6. Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku, w kwocie 20 mln zł

Podsumowanie

Podsumowując, mówimy dzisiaj o ostrożnym, stabilnym i umiarkowanym prorozwojowym budżecie państwa na 2010 r. Troska o wzrost gospodarczy rządu Donalda Tuska i konsekwentne stabilizowanie systemu finansowego, pozytywnie oddziaływać będzie na sferę gospodarcze i potencjalnych inwestorów, zarówno krajowych i zagranicznych.

Udało się utrzymać niskie podatki i system ulg prorodzinnych. Niska inflacja wzmocni realnie budżety gospodarstw domowych. Emeryci i renciści mają zapewnioną waloryzację świadczeń. Nauczyciele otrzymają podwyżki płac. Wzrośnie też płaca minimalna, do poziomu 1317 zł. Oczywiście z uwagi na trwający wciąż kryzys finansowy należy ostrożnie i racjonalnie wydawać środki finansowe.

poseł **Jan Kulasa**
Klub Parlamentarny PO

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1,

tel./fax (058) 531 76 41

www.pee.tczew.pl,

e-mail: pee@um.tczew.pl

Pracownia Edukacji Ekologicznej

zaprasza do udziału

w XI Miejskim Konkursie Ekologicznym dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych

Tegoroczna edycja będzie I konkursem z nowej serii. Zapraszamy do udziału w niej również uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Nowa seria konkursów będzie serią tematyczną. A najbliższy, XI Miejski Konkurs Ekologiczny będzie odbywał się pod hasłem „Ochrona przyrody”.

Konkurs odbędzie się dnia **15 marca 2009 r. (środa) o godzinie 13:30** w Centrum Edukacji Dorosłych.

Uczniowie zgłoszeni do udziału w konkursie powinni wykaazać się wiedzą i umiejętnościami z zakresu ekologii i ochrony środowiska, zdobytymi na zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych, spotkaniach w PEE oraz ogólnym czytaniem dotyczącym tematu. Zadania konkursowe będą uwzględniały także problematykę odpadową oraz wpływ działań człowieka na stan środowiska naturalnego.

Prosimy o zgłaszanie uczniów:

- posiadających standardową wiedzę o zależnościach w środowisku (zgodnie z nazwą konkursu)
- znających sposoby i formy ochrony przyrody w Polsce i na świecie
- oraz najbardziej aktualne przykłady współpracy międzynarodowej w dziedzinie ochrony planety przed negatywnymi skutkami działalności człowieka.

Zadaniem uczestników zgłoszonych przez szkoły będzie napisanie testu, w którym 2/3 pytań będzie związanych z aktualnym hasłem konkursu.

Uczestników konkursu należy zgłaszać do dnia 6.03.2010 r. /należy podać dane ucznia, nr szkoły, nazwisko nauczyciela prowadzącego/

Zgłoszenia prosimy przesyłać na adres mailowy Pracowni Edukacji Ekologicznej (pee@um.tczew.pl) lub faxem na nr 058 531 76 41.

Zapraszamy do udziału w konkursie i życzymy sukcesów.

Laureaci każdej kategorii wiekowej otrzymają atrakcyjne nagrody ufundowane przez Pracownię Edukacji Ekologicznej.

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41
www.pee.tczew.pl e-mail: pee@um.tczew.pl

Urząd Miejski w Tczewie zaprasza do udziału w X edycji konkursu literacko-przyrodniczego „Z ekologią za pan brat”

Cele:

- popularyzacja wiedzy ekologicznej z uwzględnieniem najważniejszych problemów o charakterze globalnym – ochrona powietrza i zagrożonych gatunków
- rozwijanie umiejętności literackich uczniów
- umożliwienie uczniom zaprezentowania pomysłów
- integracja treści międzyprzedmiotowych.

Adresatami konkursu są uczniowie tczewskich szkół:

- a) klas IV–VI szkół podstawowych
- b) gimnazjów
- c) szkół ponadgimnazjalnych.

Organizacja:

1. Konkurs polega na napisaniu przez ucznia pracy literackiej na jeden z poniżej wymienionych tematów.

TEMATY DLA SZKÓŁ PODSTA- WOWYCH:

- A. Jeżdżę rowerem.
Dbam o dobry klimat w moim mieście – kartka z pamiętnika młodego cyklisty.

- B. Sąsiedzkie kłopoty i korzyści, czyli w odwiedzinach u zagrożonych gatunków.

TEMATY DLA GIMNAZJÓW I SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH:

- A. Włóczykije, sportowcy, globtroterzy, czyli rowerem przez „świat” – relacja z podróży.
 - B. Pamiętajcie o nas, bo wyginemy!
2. Forma wypowiedzi dowolna.
 3. Dopuszczalna objętość pracy kursowej: maksymalnie 4 strony znormalizowanego tekstu komputerowego napisanego w programie Microsoft Word: czcionka Times New Roman – 12 pkt., odstęp 1,5 wiersza, strony numerowane.
 4. Prace należy zakodować (można posłużyć się dowolnym nickiem). Do pracy należy dołączyć zamkniętą kopertę zawierającą dane ucznia (imię i nazwisko, klasa, szkoła, nazwisko nauczyciela). Koperta powinna być podpisana takim kodem jak praca.
 5. Prace należy złożyć w PEE w Tczewie, ul. 30 Stycznia 1.
 6. W tegorocznej edycji istnieje możliwość przesłania pracy e-mailem (bez przyniesienia do PEE wersji

papierowej). Wystarczy wtedy podać dane ucznia i wybrany nick w e-mailu, a załącznik z pracą podpisać tylko nickiem. Do prac komisji zostaną one wydrukowane.

7. Termin składania lub nadsyłania prac konkursowych upływa 28 stycznia 2010 r.
8. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do końca lutego 2010 r.
9. Prace będą oceniane w 3 kategoriach:

- a) szkoła podstawowa
- b) gimnazjum
- c) szkoły ponadgimnazjalne.

10. Najciekawsze prace zostaną opublikowane w lokalnej prasie.
11. Autorzy najlepszych prac w każdej kategorii otrzymają nagrody ufundowane przez Pracownię Edukacji Ekologicznej. Nagrody za temat A. zostaną zakupione w ramach programu Inteligent Energy Europe.

*W imieniu komisji konkursowej
i organizatorów – Anna Peichert*

Pracownia Edukacji Ekologicznej UM w Tczewie zaprasza do udziału w III edycji „Przyrodniczych zmagania z ortografią” pod hasłem „Rowerowymi ścieżkami w ortograficzne zaułki”

Cele:

- popularyzacja ruchu rowerowego na terenie miasta z zachowaniem zasad bezpieczeństwa
- promowanie zdrowego stylu życia
- rozwijanie umiejętności językowych i ortograficznych uczniów
- integracja treści międzyprzedmiotowych

Adresaci:

- a) uczniowie klas IV-VI szkół podstawowych
 - b) uczniowie szkół gimnazjalnych
 - c) uczniowie szkół ponadgimnazjalnych
- Organizacja:

Konkurs jest dwuetapowy.

A. I etap polega na napisaniu przez ucznia tekstu dyktanda popularyzującego ruch rowerowy.

1. Format:

- a) maksymalnie ½ strony A4 dla szkół podstawowych
 - b) maksymalnie ¾ strony A4 dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- Czcionka: Times New Roman, 12 pkt., marginesy 2,5 cm.

Prace podpisane NA ODWROCIE

- kartki:** imię i nazwisko autora, klasa, szkoła, nazwisko n-la j. polskiego.
2. Termin składania prac konkursowych upływa **28 stycznia 2010 r.**
 3. Prace należy przesłać na adres PEE lub dostarczyć osobiście.
 4. Rozstrzygnięcie I etapu nastąpi do 20 lutego 2010 r.
- B. II etap polega na pisaniu dyktanda przez reprezentantów poszczególńych szkół w 3 grupach wiekowych.
- Konkurs odbędzie się **11 marca 2010 r.** w Szkole Podstawowej nr 10

w Tczewie przy ul. M. Konopnickiej 11 o godz. 13:00.

1. Zgłoszenia kandydatów do PEE do **3.03.2010 r.**
 - a) Szkoły podstawowe mogą zgłaszać po 3 uczniów.
 - b) Gimnazja – delegacje 5-osobowe.
 - c) Szkoły ponadgimnazjalne – delegacje 5-osobowe.
2. Uczniowie mogą startować zarówno w jednym, wybranym etapie, jak i w dwóch. Komisja konkursowa będzie oceniać oddzielnie obydwa etapy.
3. Do II etapu nie przystępują laureaci I etapu.
4. Autorzy najlepszych tekstów dyktand (laureaci I etapu) oraz zwycięzcy II etapu otrzymają atrakcyjne nagrody ufundowane w ramach Programu Inteligent Energy Europe oraz przez Pracownię Edukacji Ekologicznej.

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41

www.pee.tczew.pl

e-mail: pee@um.tczew.pl

OCHRONA PRZYRODY (część 2)

Człowiek żyjący blisko przyrody jest człowiekiem ciekawszym, głębszym, jest człowiekiem, z którym łatwiej jest się porozumieć, bo jest w nim mniej abstrakcji, dużo zdrowej wrażliwości, o większym zasięgu. Taki człowiek więcej widzi, więcej czuje, widzi dokładnie, odróżnia szczegóły, skupia się na tym co konkretne i troszczy się o to. Myślę, że przez to jest bardziej ludzki.

Ks. Jan Twardowski

FORMY OCHRONY PRZYRODY W NASZYM KRAJU (działające na mocy ustalonego w Polsce prawa).

Ustawa o ochronie przyrody przyjmuje następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe
- rezerwy przyrody
- parki krajobrazowe
- obszary chronionego krajobrazu
- obszary NATURA 2000
- ochronę gatunkową oraz ochronę indywidualną w drodze uznania za:

- pomnik przyrody
 - stanowisko dokumentacyjne
 - użytek ekologiczny
 - zespół przyrodniczo-krajobrazowy
- Wszystkie wymienione formy są reprezentowane w naszym województwie.

Parki narodowe są to obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami naukowymi, przyrodniczymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi.

- w parkach narodowych ochronie podlega cała przyroda i walory krajobrazowe
- parki narodowe to najwyższa forma ochrony przyrody w Polsce
- parki narodowe podlegają bezpośrednio Ministerstwu Środowiska
- powierzchnia parku narodowego wynosi co najmniej 1 000 ha
- parki narodowe: Babogórski, Białowiecki, Bieszczadzki, Kampinoski, Karkonoski, Poleski, Słowiński i Tatrzański są też **Światowymi Rezerwatami Biosfery**
- parki udostępnione są do zwiedzania (w taki sposób, który nie wpłynie negatywnie na przyrodę w parku)

W naszym województwie znajdują się dwa parki narodowe:

SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY

Jego niepo- wartalne wartości przyrodnicze spowodowały, że został zaliczony już w 1977 roku przez UNESCO do Światowej Sieci Rezerwatów Biosfery. Ten unikalny fragment polskiego

Słowiński Park Narodowy

wybrzeża z czterema jeziorami przybrzeżnymi i otaczającą je roślinnością jest gigantycznym skupiskiem rzadkich roślin i zwierząt, a położenie na trasie ptasich przelotów zadecydowało o bogactwie gatunków ptaków – zarówno wodnych i błotnych, jak i drapieżnych.

Prawdziwym unikatem, objętym zresztą ochroną ścisłą, są mierzaje z ruchomymi wydmi, które bezlitośnie zasypują wszystko, co spotkają na swej drodze – w tym piękne lasy o bajkowym wyglądzie. Co roku wydmy mogą „zmniejszyć” las przesuwając się nawet o 10 metrów. Jedynymi śladami po tym, co kiedyś tam rosło, są kikuty drzew. A dawni mieszkańcy tych ziem – Słowińcy – pozostawili po sobie ślad w samej nazwie parku.

Więcej o parku znajdziesz na:
<http://www.slowinski.pn.pl>

PARK NARODOWY BORY TUCHOLSKIE

O cechach drugiego parku w naszym województwie również zdecydowały wydmy, ale są to wydmy śródlądowe. Największe ich skupisko w tym kompleksie leśnym znajduje się właśnie na terenie parku. W jego granicach znalazły się prawdziwe skarby polodowcowe – płaskie sandry urozmaicone są licznymi wzniesieniami,

pomiędzy którymi kryją się różne genetycznie i troficznie typy jezior. Spotkamy tam zarówno wytopiska, jak i rynny tworzące całe systemy jezior połączonych ze sobą. Wśród nich ważne miejsce zajmują jeziora lobeliowe, z kryształowo czystą wodą i rzadką roślinnością. Pomiędzy borami sosnowymi, które stanowią przeważający typ lasu na tym obszarze, kryje się wiele wyjątkowych zakątków, a wspaniała przyroda jednego z najczystszych fragmentów Polski niewątpliwie zasługuje na ochronę.

Więcej o parku znajdziesz na:
<http://www.park.borytucholskie.info>

tekst i zdjęcia: **Anna Peichert**

Bór sosnowy

W Tczewie żyli, w Tczewie byli...

KSIĄŻĘ SAMBOR II

Założyciel Tczewa przyszedł na świat w 1211 lub 1212 roku. Jego ojcem był Mściwój I, książę gdański. Posiadał troje rodzeństwa: Świętopelka, Warcista wa i Racibora. Gdy Sambor był jeszcze dzieckiem zmarł ojciec. Testament przewidywał, że dzielnicą gdańską będzie zarządzał jego brat – Świętopelk, dopóki inni synowie Mściwoja I nie osiągną dwudziestego roku życia.

Zgodnie z wolą ojca Sambor II pozostawał pod opieką starszego brata przez dwanaście lat. Historycy uważają, że swoją część ojcowizny wziął we władanie pomiędzy 1225 a 1233 rokiem. Wtedy to otrzymał okolice Gniewa, Goręczyna, Kościerzyny, Lubiszewa, Starogardu i ziemię zaborską. Stolicą księstwa było Lubiszewo. Jeszcze przed objęciem władztwa pojął za żonę Matyldę (Mechtyldę), córkę księcia meklemburskiego.

Z pewnością, gdy tylko zasiadł w Lubiszewie, zaczął obawiać się swojego starszego brata – Świętopelka, który zarządzał dzielnicą gdańską. Obawy, że zostanie pozbawiony, bądź też podporządkowany Gdańskowi były jak najbardziej realne, gdyż w tym czasie jego brat miał zatarg z Zakonem Krzyżackim, który rozszerzał swoje posiadłości na prawym brzegu Wisły. Ziemiami

Sambora II były bardzo zainteresowane obie strony konfliktu.

Z tego powodu postanowił sprzymierzyć się z Krzyżakami, ku wściekłości Świętopelka. Ten ostatni, w 1236 roku wygnał z Pomorza Sambora II. Schronienie znalazł u Krzyżaków. Kilka lat później wybuchła wieloletnia wojna pomiędzy Zakonem a Świętopelkiem. W czasie ich trwania Sambor II otrzymał gród Sartowice koło Świecia, jednakże dosyć szybko został z niego usunięty.

Jesienią 1248 roku obie strony podpisały pokój. Na jego mocy legat papieski miał rozwiązać spór pomiędzy synami Mściwoja I. Na mocy wyroku papieża Sambor II wrócił do swojej dzielnicy. Szybko jednak spór Krzyżaków ze Świętopelkiem ponownie wybuchł. I znowu Sambor II musiał uciekać.

Jednakże w 1252 roku rozpoczął budowę grodu nad Wisłą, czyli obecny Tczew. Powodem przenosin z Lubiszewa był utrudniony kontakt z Zakonem Krzyżackim. Poza tym obecność nad rzeką dawała lepszą kontrolę szlaku rzeczno- i czerpania dochodów z ceł. Postarał się także, że miasto Tczew zostało zorganizowane na wzór prawa lubbeckiego. Ziemie Sambora II były słabo zaludnione, dlatego książę rozpoczął akcję zasiedlania ludnością pochodzą-

cą z terenów niemieckich.

W 1258 roku ufundował klasztor cystersów w Pogódkach. Nie miał jednak potrzebnych funduszy, aby odpowiednio uposażyć zakonników. Stąd też skonfiskował dobrą inność klasztoru – cystersów w Oliwie. Oburzony tym faktem papież Urban IV nałożył na pomorskiego księcia ekskomunikę, czyli wykluczenie z Kościoła. Szybko wykorzystali to jego bracia i zaatakowali Sambora II. Musiał on uciekać z Pomorza i zatrzymał się u swojej córki Salomei na Kujawach. Zmarł 30 grudnia w 1277 lub 1278 roku.

Do dzisiaj pozostały co najmniej dwa ślady obecności Sambora II. Pierwszym jest Tczew, który po śmierci swojego założyciela rozwijał się dalej oraz cystersi z Pogódek, którzy później przenieśli się do Pelplina, gdzie założyli swoją siedzibę.

Piotr Paluchowski

FRANCISZEK SAWICKI (1877-1952)

Tczew od wieków był miastem, w którym w naturalny sposób dochodziło do przenikania się kultur niemieckiej i polskiej. Nierzadko działo się tak poprzez mieszane małżeństwa polsko-niemieckie. Dzieci wychowywane w dwujęzycznych rodzinach świetnie radziły sobie w dorosłym życiu. Przykładem rodziny o podobnych korzeniach byli Sawiccy, jej najwibitniejszym przedstawicielem był jeden z najważniejszych myślicieli filozofii katolickiej XX wieku profesor Franciszek Sawicki.

Przyszły filozof przyszedł na świat 13 lipca 1877 roku w Godziszewie, jako syn piekarza Augustyna Sawickiego i Berty z domu Teitz. Duży wpływ na ukształtowanie się osobowości przyszłego myśliciela miał jego stryj Robert Sawicki długoletni proboszcz parafii Podwyższenie Krzyża Świętego w Tczewie. To u niego spędził swoje młode lata, w grodzie nad Wisłą zdobył podstawy swojej wiedzy, to tu uczył się w gimnazjum realnego. Kolejne stopnie wykształcenia osiągał już jednak w Pelplinie i Chełmnie. Po maturze podjął decyzję o wstąpieniu do seminarium duchownego w Pelplinie. Święcenia kapłańskie uzyskał 1 kwietnia 1900 roku. Po krótkiej pracy duszpasterskiej w Gdańsku udał się na studia w Fryburgu Badeńskim. To w tym właśnie mieście obronił swoją rozprawę doktorską 11 lipca 1902 roku. Krótko po tym podjął się pracy naukowej i peda-

gogicznej w seminarium duchownym w Pelplinie. Był tam profesorem teologii dogmatycznej, filozofii i apologetyki. W kręgu jego zainteresowań były przede wszystkim współczesne kierunki filozoficzne, do których należał egzystencjalizm i personalizm. Bliskie mu były ludzkie problemy, widział chrześcijaństwo jako idealną religię.

Do dziś dokonania księdza profesora Franciszka Sawickiego pozostają aktualne, wpisują się w początki antropologii chrześcijańskiej. Z pewnością na znajomość jego dzieł w Europie miało wpływ opublikowanie części z nich w języku niemieckim, przyczyniło się to również do wzmocnienia jego autorytetu naukowego. Wielokrotnie odrzucał propozycję objęcia katedr na uczelniach w Würzburgu i Bonn, a po odzyskaniu niepodległości uniwersytetów w Warszawie i Lipsku. Już za jego życia został umieszczony przez Wydawnictwo F. Meinera z Lipska w panteonie myślicieli katolickich. W okresie międzywojennym profesor pelplińskiej uczelni, wielokrotnie dawał swoje wykłady na wyższych uczelniach. Jako pierwszy wprowadził do nauki polskiej pierwiastki ontologiczne, udowodnił, że system naukowy nie może istnieć bez założeń światopoglądowych.

W okresie II wojny światowej Franciszek Sawicki omal nie został zamordowany przez Niemców. Wrogie nastawienie do księdza przyniosł cykl jego

wykładów na temat narodowego socjalizmu, których udzielił w Wolnym Mieście Gdańsku. W wyniku niewyjaśnionej jednak do końca interwencji, pozwolono mu odprawiać nabożeństwa w kościele pelplińskim.

W uznaniu zasług ksiądz profesor Franciszek Sawicki zajmował ważne miejsca w hierarchii kościelnej. Był między innymi kanonikiem generalnym kapituły chełmińskiej, prałatem domowym, dziekanem kapituły, prepozytorem infułatem, pełnił również funkcję oficjela Biskupiego Sądu Duchownego. Katolicki Uniwersytet Lubelski przyznał mu 22 maja 1952 roku doktorat Honoris Causa. Zmarł w kilka miesięcy później 7 października 1952 roku.

Michał Maryniak

Bibliografia:

Mross H., Sawicki Henryk, [w:] *Słownik Biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, pod red. Z. Nowaka, t. 4, Gdańsk 1997.
Mross H., *Słownik Biograficzny Kapłanów*, Pelplin 1995.

BRAMA świętowała 10-lecie

Działają i dobrze się bawią

Dla „bramowiczów” wystąpił zaprzyjaźniony zespół *Hoduniów i Piskorskich*.

10 listopada sala widowiskowa Centrum Kultury i Sztuki wypełniła się po brzegi. Powód? – 10-lecie Tczewskiego Towarzystwa Kulturalnego BRAMA. Chociaż Brama liczy zaledwie kilkudziesięciu członków, to grono jej przyjaciół, którzy przyszli, by wspólnie świętować, okazało się bardzo liczne. Uroczystość uświetnił występ wybitnego artysty Mariana Opania.

Spotkanie było okazją do przypomnienia najważniejszych przedsięwzięć „bramowiczów”. Stowarzyszenie powstało w 1999 r., pierwszym prezesem był **Józef Golicki**. Obecnie Bramie szefuje **Kazimierz Janusz** w duecie z **Aliną Weremko**. – Od dziesięciu lat Brama pokazuje, że można oferować coś ciekawego społeczeństwu naszego miasta, a jednocześnie dobrze się bawić – powiedział prezydent **Zenon Ody** życząc „bramowiczom” jeszcze wielu lat działalności i kolejnych ciekawych przedsięwzięć.

Jedną z najciekawszych imprez organizowanych przez Bramę są Ogrody

Sztuk, z udziałem wybitnych artystów. Wśród gości byli m.in. **Anna Dymna**, **Krzysztof Kolberger**, **Janusz Zarkrzeński**, **Witold Dębicki**, **Aleksandra i Zbigniew Zamachowscy**, **Wojciech Malajkat**, **Teresa Lipowska**, a ostatnio na jubileusz – **Marian Opania**. Działalność Bramy to także cotygodniowe spotkania, imprezy karnawałowe, ogrodowe, Walentynki, Andrzejki, happenin-gi 1-majowe, święto ziemniaka, kuligi, spływy kajakowe, wycieczki krajowe i od niedawna zagraniczne. Tradycją stały się działania związane z rokiem obrzędowym: maski, grupa kolednicza, sobótki, wigilijne spotkanie opłatkowe, śniadanie wielkanocne. Brama ubarwia największe tczewskie imprezy kulturalne – Festiwal Działań Teatralnych i Plastycznych” Zdarzenia”, Festiwal Muzyki Rodzinnej „Familia”, „Dni Ziemi Tczewskiej”, współpracuje z Centrum Kultury i Sztuki, Towarzystwem Miłośników Ziemi Tczewskiej, Klubem Seniora, Warsztatami Terapii Zajęciowej współpracując w inicjowanych imprezach.

Jubileusz 10-lecia był okazją do wielu wspomnień, wzruszeń. Skłaniała ku temu prezentacja dorobku Bramy udokumentowana zdjęciami i barwnie opowiedziana przez **Alinę Weremko** i **Ludwika Kiedrowskiego**. Jak przystało na urodzinową imprezę, jubilatcy otrzymali mnóstwo życzeń i prezentów. Jednym z nich był występ zaprzyjaźnionego zespołu **Hoduniów i Piskorskich** ze Starogardu Gd. Tczewianie pamiętają ich zapewne z festiwalu FAMILIA.

„Bramowicze” nie zamierzają spocząć na laurach i już planują kolejne przedsięwzięcia. W 2010 roku zamierzają zorganizować impresję poetycką pt. „BRAMA MIESZKANCOM TCZEWA NA 750 LECIE MIASTA”.

Marian Opania bawił publiczność piosenkami i dowcipnymi monologami.

W MBP

Okupacja na wystawie

Obchodzona 1 września 70. rocznica wybuchu II wojny światowej stała się okazją do podjęcia wielu cennych inicjatyw. Jedno z takich przedsięwzięć stanowi wystawa „**Pierwsza odsłona. Okupacja niemiecka na Kaszubach i Kociewiu w 1939 roku**”, która ostatnio była eksponowana w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tczewie. Ekspozycja historyczna, przygotowana przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku, składała się z kilku bloków tematycznych, obejmujących następujące zagadnienia: aresztowania, wysiedlenia, Piaśnica, Szpęgawsk, Obóz Stutthof, eksterminacja elit, germanizacja, wywłaszczenia i roboty przymusowe, sprawcy, ofiary. Bogaty tekst został zobrazowany reprodukcjami unikatowych zdjęć i dokumentów. Na wystawie nie zabrakło również wątku tczewskiego. W panelu zatytułowanym „Ofiary” zamieszczono biogram Hanny Hass, harcerki, która 1 września 1939 roku brała udział w wojnie obronnej Tczewa, pełniąc służbę sanitarną i łącznikową. Została rozstrzelana przez okupanta w tczewskich koszarach. Dziś H. Hass jest patronką jednej z ulic w naszym mieście.

Dzięki wystawie młodzież szkolna poszerzyła swą wiedzę o tragicznych dziejach pomorskiej Ojczyzny.

„Varsovia Cantat”

Sukces tczewskich chórzystów

Chór Męski ECHO z Tczewa zajął trzecie miejsce w V Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym „Varsovia Cantat”. Chór wystąpił pod batutą dyrygenta Leszka Gołąba. Festiwal odbywał się w dniach 7-8 listopada br. w Akademii Muzycznej w Warszawie. Jego organizatorem jest Towarzystwo Śpiewacze LIRA im. Stefana Wasiaka w Warszawie.

Chór Męski Echo w ubiegłym roku obchodził jubileusz 85-lecia działalności. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień na festiwalach i przeglądach organizowanych w Polsce i poza granicami naszego kraju, a także pomysłodawcą i współorganizatorem Tczewskich Festiwalu Pieśni Chóralnej, które od 1974 roku odbywają się w Tczewie, gromadząc chóry Polski Północnej.

PREZYDENT MIASTA I RADA MIEJSKA W TCZEWIE,
STAROSTWO POWIATOWE, KURIA DIECEZJALNA PELPLIŃSKA,
przy współudziale
PRZEORATU POMORSKIEGO ŚWIĘTEGO STANISŁAWA

zapraszają

wszystkich mieszkańców Tczewa

uobw

wigilijne SPOTKANIE OPŁATKOWE

w niedzielę 20 grudnia na godz. 15.00

na skwerze Kopernika / przy Urzędzie Miejskim / w Tczewie
z udziałem duchowieństwa, władz miasta i powiatu tczewskiego

**pod patronatem i przy współudziale
Biskupa Pelplińskiego J.E. Jana Bernarda Szlagi**

Zapraszamy do wspólnego łamania się opłatkiem i wspólnego śpiewania kolęd.
Zapraszamy na wigilijny poczęstunek przygotowany przez tczewskich
gastromomów, piekarzy, cukierników oraz organizacje charytatywne
i młodzież naszego miasta.

Tczewscy harcerze przekażą nam prawdziwy Ogień Betlejemski i można go
będzie zabrać do swojego domu.

O godz. 15.00 rozdawane będą śpiewniki z kolędami

**Spotkanie uświetnią chóry i zespoły muzyczne
miasta Tczewa**

Będzie również ŻYWY ŻŁÓBEK i jasełka